
Sporočila

Slovenska
minoritska
provinca
svetega Jožefa

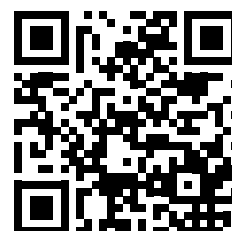
-
- 3 Uvodnik
-
- 5 Iz provincialata
-
- 8 Iz našega Reda
-
- 9 Iz naših samostanov
-
- 22 Iz vzgojnih ustanov
-
- 24 Iz naših misijonov
-
- 27 Odmevi
-
- 31 In naj molijo za rajne

Sporočila - glasilo slovenskih minoritov
leto XLVII

Izdaja: Slovenska minoritska provinca sv. Jožefa,
Minoritski trg 1, 2250 Ptuj, Slovenija,
e-pošta: minoriti@rkc.si, <http://minoriti.rkc.si>

Urednik: p. Danilo Holc, prov. tajnik
Oblikovanje in prelom: mag. p. Tomaž Majcen
Odgovarja: dr. p. Igor Salmič, prov. minister

Ovitek: Julija Zornik
Tisk: Tiskarna Povše

UVODNIK

Dragi bratje in sestre v sv. Frančišku,

italijanski novinar in zgodovinar Indro Montanelli je nekoč izjavil: *»Če bi danes na vsakem kontinentu imeli Frančiška Asiškega in Mater Terezijo, bi s sveta pri priči poniknili vsi ateisti.«* Drzna trditev, ki pa ne potrebuje posebne razlage, saj nam že intuicija govori o njeni resničnosti. Kdo je tisti, ki najbolj privlači ljudi in najprepričljiveje priča o Bogu, če ne ravno svetnik? In svetnik je ponavadi nekdo, ki je popolnoma zakoreninjen v Bogu, hkrati pa ima vonj po ljudeh, za katere je pripravljen darovati samega sebe. Svetniki na ta način lepo predstavljajo Jezusa in njegovi dve naravi: popolnoma Božjo in popolnoma človeško.

Papež Frančišek nas je letos spomladi presentil z apostolsko spodbudo *»Veselite in radujte se«* (*Gaudete et exsultate*), ki govori o poklicanosti k svetosti. Teoretično vemo, da svetost ni daleč od nas, o tem smo študirali tudi na teološki fakulteti. Zadnjih 50 let, od 2. vatikanskega koncila naprej, Cerkev to venomer ponavlja. Papež Frančišek slovi kot zelo praktičen človek, in tudi ko je govora o svetosti, se ne izneveri samemu sebi. Takole pravi: *»Značilnosti svetosti so naslednje: potrpljenje, potrpežljivost in blagost; veselje in smisel za humor; drznost in gorečnost; skupnost; in stalna molitev.«* Če si kaj od tega odkril v svojem življenju, si na dobri poti, dragi brat in draga sestra. Svetost resnično ni daleč od nas! Tako nas uči koncil, že mnogo prej pa je podobno razmišljal sv. Pavel. Jezusovih pristašev ni imenoval zgolj 'kristjani', ampak je zanje uporabil še dva druga izraza: 'tisti, ki so na poti' ter 'sveti': *»Pavel, po Božji volji apostol Kristusa Jezusa, svetim, ki so v Efezu, in zvestim v Kristusu Jezusu«* (Ef 1,1). Vsi mi smo že sveti! Pa ne zato, ker bi bili popolni in moralno neoporečni, ampak preprosto zato, ker je Gospod svet. In ker v sebi nosimo Njegovo življenje, nam je ob tem zaupana tudi svetost. Morda je kje skrita, morda se je malo porazgubila, morda

se je na njej nabralo nekaj prahu, a je kljub temu tukaj. Kako ji odpreti vrata, da bo spet privrela na dan? Kje je treba začeti? Lahko npr. izbereš eno od značilnosti, o katerih govori papež: to je lahko potrpljenje, veselje, tudi smisel za humor – zakaj pa ne?

Pred kratkim, 17. junija 2019, se je sklenil 202. generalni kapitelj minoritskega reda, ki smo ga mesec dni obhajali v Assisiju in Collevalezi. Na njem smo pregledali življenje reda v zadnjih šestih letih, izvolili novo vodstvo in sprejeli nekaj odločitev za naslednje šestletje. Vsekakor je bila najbolj odmevna izvolitev novega generalnega ministra p. Carlosa Trovarellija, ki nosi v sebi tudi slovenske kromosome, saj sta njegova stara starša leta 1928 iz Dornberka odpotovala v Argentino. Obenem smo sprejeli tudi nove Generalne statute, ki se navdihujejo iz prenovljenih Konstitucij. Osebnostno pa me je najbolj nagovorila razprava o temi z naslovom *»Novi mehovi za novo vino«*, ki je odprla vprašanje, kako čim bolj zvesto živeti frančiškovo karizmo. Sprejeto besedilo izpostavlja poglobljeno molitveno življenje, avtentične bratske odnose in drzno evangelizacijo v luči znamenj sedanjega časa. Generalni kapitelj podpira tovrstne pobude, ki se rojevajo v srcih posameznih bratov z željo po bolj radikalnem življenju po evangeliju. Vse to, če bo blagoslovljeno od Gospoda, lahko postane kvas za nove duhovne poklice. Ali ni lahko to eden od konkretnih načinov, kako živeti svetost tukaj in zdaj, brez potrebe po kakšnih visokotečnih teoretičnih razglabljanjih? Svetost se prične pri preprostih vsakdanjih stvareh. Ena skupnost se lahko npr. odloči, da bo vsak večer pol ure namenila sproščenemu bratskemu pogovoru, kakšna druga skupnost se lahko odloči, da skupaj obišejo kakšno družino, spet tretja skupnost se lahko odloči za skupne obroke brez mobilnih telefonov. Možnosti je več, ustvarjalnost pa je hči svetosti.

Svetost je most, ki nas povezuje z nebeško Cerkvijo in tistimi, ki ves čas slavijo Gospoda pred Njegovim prestolom. Tej falangi svetnikov in pismonikov – kot bi se izrazil škof Jurij Bizjak – se je 28. junija zvečer pridružil tudi naš p. Milan Holc. Hvaležni smo mu za njegovo pričevanje Božje svetosti, ki je temeljila na globokem poznavanju Božje besede, na dobroti ter tudi na iskrivem humorju. Med sprehodi po nebeškem Jeruzalemu sedaj časti nebeškega Očeta, hkrati pa misli in moli tudi za nas.

Svetost privlači bolj kot vsaka druga človeška dejavnost, zato ne bo nikoli izgubila svoje vrednosti in aktualnosti. Papež Benedikt XVI. je pred osmimi leti na srečanju z mladimi v Nemčiji pomenljivo izjavil: »Kjer je Bog, tam je prihodnost.« Mi pa za naš primer lahko malo prilagodimo in zapišemo: »Kjer je svetost, tam je prihodnost.«

Mir in vse dobro!

p. Igor Salmič
prov. minister

IZ PROVINCIALATA

XI. seja provincialnega definitorija

V minoritskem samostanu Svete Trojice v Halozah je 1. aprila 2019 potekala XI. seja provincialnega definitorija.

1. Uvodna molitev

P. Cristian Balint je za uvod izmolil Gospodovo molitev Oče naš.

2. Srečanje z brati samostana Sv. Trojice

Po uvodnem pozdravu prov. ministra je v prvem delu srečanja gvardijan p. Damjan z ostalima bratoma predstavil utrip življenja in apostolata skupnosti. V drugem delu je po predstavitvi osnutka Instrumentuma laborisa za izredni prov. kapitelj sledil odprt pogovor o možnostih glede prihodnosti samostana. Prov. minister se je na koncu bratom zahvalil za pričevanje in delo, ki ga samostan opravlja na tem kraju.

3. Refleksija srečanja gvardijanov na Cresu ter vzgojiteljev FIMP in CEF v Zagrebu

Srečanje gvardijanov hrvaške in slovenske province na Cresu od 18. do 21. marca 2019, ki sta se ga udeležila tudi oba prov. ministra, je bilo po mnenju udeležencev zelo koristno. Dobro pripravljene program, ki ga je pripravilo generalno tajništvo za vzgojo v Rimu, je vseboval pogled na službo gvardijana s teološkega, duhovnega in pravnega vidika.

Prav tako je bilo zelo dobro pripravljeno in koristno tudi srečanje za vzgojitelje v postulatu FIMP in CEF (skupaj z magistrom novincev v Assisiju), ki je potekalo od 23. do 25. marca 2019 v Zagrebu. Tudi tega sta se udeležila oba prov. ministra. Na njem so bili utemeljeno predstavljeni predhodna formacija (prednoviciat) in pogoji, ki jih mora kandidat izpolniti za vstop v noviciat v Assisiju.

4. Obisk prov. ministra na Danskem

V okviru priprav na kanonično ustanovitev mi-

sijonskega samostana v Københavnu predvidoma konec tega leta, ki bo spadal pod hrvaško provinco, je prov. minister skupaj z generalnim asistentom odpotoval na Dansko. Po dogovoru je predvideno, da službo gvardijana sprejme p. Tomislav Cvetko, službo ekonoma p. Tomaž Majcen, vsak od njiju pa naj bi bil odgovoren za eno župnijo. V začetku januarja se jima je pridružil brat Stephen Bejo s Filipinov, ki jima bo pri tem pomagal in ki se že uči danski jezik. Odnos članov skupnosti z njihovimi matičnimi provincami ter odnos med samostanom in škofijo pa bo treba pravno določiti še s pogodbami.

5. Osnutki za duhovni del sam. kapitljev (2019–2020)

Prov. definitorij potrjuje predlog naslovov in delovno gradivo za pripravo osnutkov za duhovni del samostanskih kapitljev za naslednje leto, ki ga je v imenu komisije za vzgojo pripravil p. Toni Brinjovc. Vir gradiva je Sveto pismo ter frančiškova literatura: knjigi Frančišek, pot in sanje ter Duhovne vaje po Frančiškovih stopinjah.

6. Pravilnik MINPS-a

P. Cristian Balint bo do naslednje seje prov. definitorija pripravil osnutek prenovljenega pravilnika MINPS-a.

7. P. Janez Ferlež – prošnja za izdajo novega CD-ja

Na podlagi soglasja samostanskega kapitlja je p. Janez Ferlež na provincialat poslal prošnjo za izdajo novega glasbenega CD-ja. Svoje nove duhovne pesmi namerava posneti pri g. Antoniu Tkalcu na Hrvaškem (Varaždin). Predložil je vsa besedila pesmi. P. Janezu Ferležu se dovoljuje izdaja nove zgoščenke z duhovnimi pesmimi.

8. Program srečanja slovenske in hrvaške province

Kakor je dogovorjeno, bo srečanje 29. aprila 2019 v Sloveniji. Provincialni defnitorij je sprejel predlog sledečega dnevnega reda:

- 10.00 – Ptuj: zbiranje in malica (Peter in Pavel)
- 10.30 – odhod z avtobusom proti Mariboru
- 11.15 – vodeni ogled nekdanjega minoritskega samostana v Mariboru
- 12.30 – sv. maša v Slomškovi stolnici
- 13.30 – odhod proti Gočovi
- 14.00 – kosilo (ŠHK)

9. Župnija Ribnica na Pohorju – prošnja
Župnik župnije Ribnica na Pohorju g. Fredi Mlinarič prosi za duhovni obnovi v adventu 2019 in postu 2020 ter pastoralno pomoč ob praznovanju romarskega shoda (13. 6. 2020) in »lepe nedelje« (14. 6. ter 23. 8. 2020). Pomoč sta zaenkrat sprejela prov. minister p. Igor in p. Cristian Balint.

10. Razno

- a) P. Miha B. Majetič je uradno že transfiliran v rusko kustodijo, potem ko je to potrdil gen. minister. Čeprav gre za transfiliacijo »ad perpetuum«, bo po dogovoru po določenem času p. Miha imel možnost vrnitve v matično provinco.
- b) Vsebina srečanja na pastoralnem dnevu 8. maja 2019 pri Sv. Trojici v Halozah bo duhovno spremljanje zakonskih skupin. Kot predavatelja bomo povabili zakonca Siter.

XII. seja provincialnega defnitorija

V minoritskem samostanu sv. Antona Padovanskega v Turnišču je 14. maja 2019 potekala XII. seja provincialnega defnitorija.

1. Uvodna molitev

Glede na mesec maj in velikonočni čas smo za uvod zmolili desetko rožnega venca s skrivnostjo »ki je od mrtvih vstal«.

2. Srečanje z brati samostana v Turnišču
Gvardijan p. Toni in ostala brata so nam predstavili svoje bratsko in molitveno življenje ter apostolat. Gre za skupnost, ki jo kot romarsko svetišče in župnijo zaznamuje veliko pastoralnega dela, a si med seboj radi pomagajo. Hvale vredna je odprtost drugih bratov, ki jim občasno radi priskočijo na pomoč. Prov. minister se jim je za pričevanje lepo zahvalil ter zaželel še naprej obilo Božjega blagoslova.

3. Branje zapisnika zadnje seje
Zapisnik smo potrdili.

4. Refleksija srečanja slovenske in hrvaške province in minoritskega pastoralnega dneva
Srečanje provinc (29. april 2019) je potekalo v prijetnem vzdušju. Hrvaška provinca je bila lepo zastopana.

Minoritski pastoralni dan (8. maj 2019) je bil za vse koristen. Zakonca Siter sta nas nagovorila predvsem s svojo pričevalno držo in osebnim odnosom do Boga.

5. Oratorij na Vidmu pri Ptuj (2019) – prošnja za finančno pomoč
Prov. defnitorij je za oratorij na Vidmu pri Ptujju odobril finančno pomoč.

6. Bratski dan province
Za organizacijo bratskega dneva province, ki bo 26. junija 2019, smo potrdili p. Slavka Stermška. Okvirno smo se že dogovorili, da bo potekal na Rogli in bo vključeval tudi godovanje. Program še sledi.

7. Razno

a) Bratje iz Francije so prosili za prevod našega filmčka o MI v francoščino, ki bi ga radi predvajali romarjem v Lurdu. Bratom dajemo dovoljenje za prevod in predvajanje.

b) Obisk prov. ministra iz Romunije. Na srečanju z našim prov. ministrom sta se pogovarjala o nadaljnjem sodelovanju obeh provinc. Spregovorila sta o možnosti izkušnje katerega od romunskih bogoslovcev v Sloveniji med poletnimi počitnicami. Pri tem obstaja tudi možnost študija teologije pri nas.

XIII. seja provincialnega definitorija

V minoritskem samostanu sv. Petra in Pavla na Ptuju je 27. junija 2019 potekala XIII. seja provincialnega definitorija.

1. Uvodna molitev

P. Slavko Stermšek je za uvod zmolil molitev k Brezmadežni.

2. Branje zapisnika prejšnje seje

Zapisnik smo potrdili.

3. Kratka predstavitev 202. rednega gen. kapitlja

P. Igor se je udeležil kapitlja, ki je potekal od 18. maja do 17. junija 2019. Z nami je podelil nekaj vtisov. Hvaležni smo mu za sprotno obveščanje po elektronski pošti.

4. P. Martin Kmetec

P. Martin z navedenimi razlogi, ki se nam zdijo tehtni, prosi za podaljšanje afilicije »ad tempus« v kustodijo Bližnjega vzhoda in Svete dežele. P. Martinu Kmetcu dajemo dovoljenje za omenjeno afilicijo še za štiri leta.

5. Dominik Tikvič

Papež Frančišek je dne 4. junija 2019 preko Kongregacije za kler Dominiku Tikviču podelil spregled od obveznosti, ki izhajajo iz duhovniškega posvečenja in celibata (dokument Kongregacije za kler števil. 2019 2170/S, 6. junij 2019). Spregled bo izvršen s podpisom prosilca.

6. Prošnje za provincialat

Glede na predhodno seznanitev z mnenjem gradbene komisije smo na temelju poslanih prošenj provincialatu le-tim ugodili, a pod pogojem, da se upošteva navodila komisije za gradnje in varstvo spomenikov.

P. Tarzicij Kolenko je poslal prošnjo za restavriranje relikvij sv. Donata in sarkofaga na Vidmu pri Ptuju. Prov. definitorij daje dovoljenje za restavriranje.

P. Martin Gašparič je poslal prošnjo za ureditev večnamenskega prostora in učilnice na Ptujski Gori. Provincialni definitorij daje dovoljenje za ureditev omenjenih prostorov.

P. Janez Ferlež je poslal prošnjo za obnovo cerkve sv. Marjete na Prežganju (sanacija temeljev, hidroizolacija, fasada, del strehe in zunanja ureditev). Prov. definitorij daje soglasje za obnovitev naštetih del na podlagi predložene dokumentacije in mnenja komisije za gradnje in varstvo spomenikov.

7. Osnutek novega pravilnika MINPS-a

P. Cristian Balint je predstavil osnutek z nekaterimi predlogi. Čistopis bomo potrdili na naslednji seji prov. definitorija.

8. Razno

Prov. minister nas je seznanil s povabilom hrvaškega prov. ministra na njihov provincialni dan, ki bo 30. septembra 2019 v Vinkovcih in na katerega smo povabljeni vsi bratje. Program še sledi.

p. Danilo Holc
prov. tajnik

IZ NAŠEGA REDA

Fra Carlos Alberto Trovarelli,
novi generalni minister bratov minoritov

Na 202. rednem generalnem kapitlju bratov minoritov je bil 25. maja 2019 v Sacru Conventu v Assisiju kot 120. naslednik sv. Frančiška za novega generalnega ministra izvoljen fra CARLOS ALBERTO TROVARELLI.

Fra Carlos je bil rojen 22. junija 1962 v Cincu Saltosu (Rio Negro) v Argentini. Je član province »Rioplattente« sv. Antona Padovanskega v Argentini in Urugvaju. Prve zaobljube je naredil 15. februarja 1986, slovesne pa 4. oktobra 1990. Za duhovnika je bil posvečen 25. marca 1995. Doslej je opravljal službo generalnega asistenta latinskoameriške federacije FALC (Federación América Latina Conventuales).

Novi generalni minister ima tudi slovenske korenine, saj njegovi predniki izhajajo iz Dornberka. Stara starša France Bric in Marija Skomina

Carlos Alberto TROVARELLI OFMConv

sta se leta 1928 iz Dornberka izselila v Argentino kot ekonomska migranta iz Italije (takrat je bila Primorska del Italije). Carlosova mama Ivanka Bric se je rodila v Argentini leta 1932 (umrla je marca letos), oče Sante Trovarelli pa je prav tako sin emigrantov iz Italije (iz Rima).

Fra Carlosu želimo obilo blagoslova pri vodenju reda manjših bratov minoritov.

IZ NAŠIH SAMOSTANOV

Minoritski samostan sv. Petra in Pavla

Ko pustiš, da se čas izteka, se lahko zgodi, da določene stvari narediš na hitro in ne dovolj poglobljeno. V tem primeru se malo tolažim z mislijo, da bo mogoče kdo vesel, saj mu ne bo treba brati, kaj vse se dogaja v kloštru.

Kot v vsaki župniji smo se tudi na Ptuju v vseh treh župnijah na najboljši način pripravili na praznovanje Gospodovega trpljenja, smrti in vstajenja – velike noči. Brez blagoslova jedil ne gre. Letos smo imeli v vseh treh župnijah 30 blagoslovov jedil. Da bi nam uspelo vse opraviti, smo za pomoč prosili tudi p. provinciala Igorja. V kloštru je p. Danilo od jeseni temeljito spremljal in pripravil nove katehumene. Zato so na velikonočno vigilijo, ki jo je vodil, slovesno prejeli zakramente (krst, prvo obhajilo, birmo). Na velikonočno jutro so potekale procesije v veliki zbranosti in v duhovnem ozračju. Sam sem doživel in tudi drugi patri ter ljudje so radi povedali, kako mirno in globoko so doživeli praznovanje velike noči.

Birma je bila letos v kloštru 27. aprila za vse tri župnije. Birmovalec je bil nadškof msgr. Alojzij Cvikl. Letos je prejelo birmo 68 birmancev.

Slovesno praznovanje sv. Jurija smo obhajali drugi dan po birmi, 28. aprila. Letos je mašo vodil domačin p. Rufin. Po maši smo se zadržali in družili v prijetnem vzdušju pred cerkvijo ob hrani in pijači.

Osrednji dogodek v tem trimesečju pa je gotovo posvetitev podružnične cerkve sv. Leopolda Mandića v Novi vasi pri Ptuju. Spodobi se, da se pred takšnim dogodkom župnija in mesto malo prebudita in kaj postorita. V prejšnji številki je bilo omenjeno, da smo začeli delati nove luči, ki jih še ni bilo. Te so sedaj dokončane in so začele služiti svojemu namenu. Prav tako smo na novo prepleskali cerkev in očistili vse kletne prostore, kjer je potekala agape po slovesni sveti maši. Uredili smo tudi okolico cerkve. Pri okraševanju cerkve, pletenju vencev je sodelovalo več kot 35

oseb. Notranjost je okrasila domačinka Sandra Čeh, medtem ko je pogostitev prevzela skupina gasilcev iz Podvincev pod vodstvom Milice in Terezije. Za pijačo in pecivo so poskrbeli domačini. Na pobudo nadškofa Cvikla in po posredovanju našega provincialnega ministra p. Igorja pri kapucinih iz Padove smo dobili relikvije telesa sv. Leopolda in jih med obredom posvetitve slovesno položili v glavni oltar. Obred posvetitve cerkve in oltarja je bil veličasten. Verniki so z velikim navdušenjem spremljali ter globoko doživeli vse dogajanje. Slovesnost svete maše je vodil nadškof msgr. Alojzij Cvikl ob navzočnosti kapucinskega provinciala br. Vlada Kolenka in minoritskega provincialnega ministra p. Igorja Salmiča ter številnih duhovnikov in vernikov. Prav tako so bili navzoči tudi nekateri gostje: županja MO Ptuj Nuška Gajšek, arhitekt cerkve Jože Marinko ter drugi imenitni gostje. Hvaležni smo Bogu, da smo bili lahko deležni tega zgod-

vinskega in milostnega dogodka.

Čeprav vsi vemo, naj omenim, da se je provincial p. Igor udeležil rednega generalnega kapitlja in je bil odsoten od 18. maja do 18. junija. Hvalježni smo mu, da nas je redno obveščal z delom kapitlja.

Prvo obhajilo je potekalo v vsaki od treh župnij posebej. Z veroukom smo zaključili 2. junija, ko smo po maši, pri kateri so sodelovali veroučenci, razdelili spričevala.

Čakajo nas še počitniške dejavnosti z otroki. Na koncu junija in v začetek julija bomo nekaj časa skupaj z ministranti in pevskim zborčkom preživeli v Piranu. Avgusta pa nas čaka še oratorij.

Tudi sami bratje iz samostana smo se skupaj z bratoma iz Dornave 4. junija odpravili na samostanski izlet v Marijo Bistrico, kjer smo sebe in provinco priporočili nebeški materi Mariji. Po obisku svetišča so se malo mlajši odpravili na sprehod po hribu, kjer je postavljen križev pot, drugi pa so si nekoliko odpočili ob pijači na trgu pred svetiščem. Vsi skupaj pa smo se nato odpravili še na obilno in dobro kosilo v Lujzekov hram v bližnjem kraju.

Nekaj posebnega bo letos tudi zaključna maša naše zasebne glasbene šole, ki bo 24. junija ob 16.30 v cerkvi sv. Petra in Pavla. Različni zbori (4) in solisti bodo izvajali Mozartovo mašo Spatzenmesse – »vrabčevo mašo«.

Na križnem hodniku že stoji šotor, ki bo čez poletje služil različnim koncertom in kulturnim

dogodkom. Naj omenim lep koncert zbora in orkestra ptujske mladine pod vodstvom p. Andreja Feguša, ki je potekal 14. junija.

Dela v samostanu potekajo po načrtih. Ploščice na križnem hodniku so že položene. Tudi kletni prostori in nova strojnica so dokončani. Ste ne križnega hodnika se sušijo in bodo v bližnji prihodnosti prepleskane. Kmalu bo dokončana tudi soba za novo pisarno.

Pred nami so počitnice, čas, ko naj bi se malo odpočili in nabrali novih moči za jesen, ko se bomo ponovno podali v novo pastoralno leto. V imenu kloštrskih bratov vam želim mir in vse dobro!

p. Matei Senteš

Filialna hiša sv. Doroteje

»Vladar mogočni, pravi Bog ...
vročine kvarne reši nas ...«

Tako molimo v 2. kitici dnevne molitvene ure ... Te dni, ko po nekaj dneh vročine prihaja nov vročinski val in ko so napovedane še višje temperature (35–40 stopinj), je ta molitev zelo primerna in potrebna.

Tistim bratom, ki so članek za Sporočila napisali hitro za tem, ko je prišlo naročilo, še ni bilo treba pisati o kaki vročini, razen če je bilo kje »vroče« in obilo skrbi ob raznih župnijskih slovesnostih, kot so npr. birma, prvo sv. obhajilo, žegnanje, festival ipd. Velikonočno, povelikonočno, majsko-junijsko obdobje je ponavadi namreč polno tovrstnih skrbi ...

Dornavsko »skupnost« je poleg naštetih stvari – razen birme – »obiskal« še en nepričakovan »val«: katehistinja Lidija Kodrič Kmet je dobila službo v Osnovni šoli Juršinci in v maju ni mogla več poučevati verouka v Dornavi; jaz (p. Janko) pa sem zadnjo nedeljo v aprilu moral ostati v bolnišnici ... Tako je p. Emil v maju poskrbel za verouk, maše, slovesnost prvega sv. obhajila, šmarnice itd. Pred odhodom na duhovne vaje

v Olimje me je prosil, naj napišem par vrstic za Sporočila – lahko tudi o svoji bolezni ... Zato dovolite, da prav o tem napišem nekaj vrstic.

Preteklo jesen se mi je pojavila (zaradi sladkorne bolezni) kar precej velika rana na levem stopalu (na desnem sem jo imel predlani in je dolgo časa celila ...). Zato sem že jeseni (2018) ostal par dni v bolnišnici na Ptuju. Potem sem pozimi in spomladi enkrat na teden hodil v bolnišnico na svetlobno terapijo (»lučko«) in prevezovanje; stvar se ni kaj dosti izboljšala. Proti koncu aprila se je na levi nogi (stopalo in navzgor – do kolena) pojavil še šen ... Zato so me zadnjo nedeljo v aprilu zadržali v bolnišnici, začeli z antibiotiki in protibolečinsko terapijo; rano na nogi so prevezali. Ko sem imel po dveh dneh ponovni prevez, pa se je pojavila nova, precej velika rana v predelu od palca navzdol, proti sredini stopala. Zdravnik je rekel, da gre za gangreno. Ker se kljub raznim posegom stanje ni nič izboljšalo, se je odločil za operacijo – amputacijo (tj. odstranitev palca in še dodatnih 8 cm proti sredini stopala), da bi se preprečilo nadaljnje širjenje ran ... Naj dodam, da je bil pred tem posegom pri zdravniku na pogovoru tudi naš p. provincial – hvala! Na dan operacije in po operaciji so bile bolečine kar hude. Zato sem dobival antibiotike, infuzije in protibolečinsko terapijo, redno so mi prevezovali rane. Iskreno se želim zahvaliti sobratom, mojim sorodnikom, Dornavčanom in vsem ostalim, ki ste me v obdobju enega meseca obiskovali v bolnišnici!

Ko so se zadeve nekoliko izboljšale, je zdravnik izjavil, da mi lahko napiše odpustnico iz bolnišnice, pogoj pa je, da grem v tako »hišo«, kjer se ne bo treba »matrati« s stopnicami in od koder bom imel vsak drugi dan zagotovljen prevoz v bolnišnico Ptuj na prevezovanje in lasersko obsevanje rane. Enoglasni sklep je bil, da je za to najprimernejši naš ptujski kloster. Tako sedaj tukaj v klostru preživljam dneve, mašujem, s sobrati sem pri molitvi in skupni mizi; na določene dneve me zapeljejo v bolnišnico ... Iskrena

hvala!

V svojem imenu in v imenu p. Emila želim vsem lepe in blagoslovljene počitnice!

»Vladar mogočni, pravi Bog,
vročine kvarne reši nas,
telesno zdravje okrepčaj
in srcem daj resnični mir!«

p. Janko

Minoritski samostan sv. Frančiška

Malo vpogleda v naše samostansko življenje in dogajanje v hiši. Kmalu po veliki noči smo imeli že kar nekaj vročih dni. Potem pa se je spet ohladilo, da smo morali predvsem ponoči malo ogreti hišo. Tako nam ta zima ni kaj dosti prizanesla. Edino, kar res čutimo, je naša sedanja pridobitev: izolacija podstrešja. Manjka samo še zgornja folija, ki pa jo nameravamo položiti jeseni. Tudi po veliki noči smo gostili različne skupine; najprej zakonske, potem šolske. Kar precej se čuti, da nimamo stalne kuharice, torej moramo na hitro kaj organizirati, to pa tu ni tako lahko. Zato vas vse prosimo za razumevanje, če načrtujete svoj prihod v Piran, da računate s svojo kuharico ali »kohom«. Če pa pridejo posamezne družine in posamezniki, so lahko z nami na zajtrku, kosilo pa jim težko obljubimo, ker si ga tudi sami prinesemo iz kuhinje za bolj revne – ni drago in se lahko dobro najemo. Če pa je doma gvardijan, nam tudi on skuha; do sedaj nam še ni »zakuhal«. Sedaj ko nimamo gvardijana, ker je na generalnem kapitlju, je še težje, saj gredo vsa naročila preko njega. Če on obljubi kakšno izredno oskrbo kuhinje z naše strani, potem je to zagotovljeno. Če pa njega ni in če pride zadnji dan do odpovedi, čeprav je kuhanje obljubljeno, je težko. Na papirju je sicer izvoljen in potrjen namestnik gvardijana, v konkretni situaciji pa se to ne upošteva. Nekaj, kar opažam v mnogih naših skupnostih, je, da je premalo konkretnih informacij. To čutim tudi v naši skupnosti. Ampak te stvari mora vsaka

skupnost reševati sama, zato je res potrebna konkretna permanentna vzgoja ... Zapeljalo me je na osebno področje, oprostite.

Če boste prišli v Piran, boste vsi, ki ste bolj zagledani v zeleno, opazili, da nam je uspelo odstraniti bršljan z našega obzidja. To delo je prevzel naš ekonom br. Janez. Sedaj ta bršljan počasi drobi. Ko bo v nekaj dneh nastopila tista prava vročina, ne bo več za takšno delo. Ta zdrobljeni bršljan pa bi lahko vzel kakšen pater zeliščar za čaj, za mažo ali za ... Seveda so v hiši še dela, ki se morajo opraviti. Tudi kakšno »štemanje« bo na vrsti.

Po vseh samostanih končujete z veroukom, tudi pri nas je tako. Za mene je posebna izkušnja, kako se v obalnih župnijah borijo s številom veroukarjev. Še bolj pa je problematičen nedeljski obisk staršev in otrok pri sveti maši. Tako sta v nedeljo po sv. obhajilu v Strunjanu manjkala oba prvoobhajanca, ker so šli na neko tekmovanje. Te izvenšolske dejavnosti postajajo več vredne kot pa obisk nedeljske svete maše in temu so tudi starši vedno bolj naklonjeni. Tu se vidita in čutita sekularizacija družbe in svobodnjaško mišljenje. Vera in verske vrednote tudi pri kristjanih niso na prvem mestu in to dajejo ter vcepljajo starši svojim otrokom za naprej. Evropa postaja veliko misijonsko področje. O tem nam je govoril tudi pater pridigar pri Antonovi tridnevnicu. O tem več pozneje.

Obiskal nas je p. Marjan V., ki je šel na ribiško tekmovanje. Pustil nam je nekaj rib, ki jih je strokovno očistil, mi pa jih vržemo samo še na žar in »pospravimo«. Bog lonaj za ribe, ki jih bova z br. Janezom pojedla.

Obhajali smo praznik sv. Antona. Tri dni prej smo imeli tridnevnicu in potem sam praznik sv. Antona. Že januarja smo se začeli pogovarjati, koga bi letos povabili za tridnevnicu in praznik. Škofov ne bi radi nadlegovali, ker nam je lahko nerodno, če je potem premajhen obisk. Tako smo se odločili, da pride k nam sobrat p. Janez Ferlež, naš pojoči pater. Bili smo ga veseli, ker je tudi že dekanov namestnik ali pomočnik, ni več samo »navaden« pater. Nagovarjal nas je predvsem z

zgodom sv. Antona; vsi smo poklicani k svetosti, ki je ena, ne pa samo privilegij nekaterih. Anton nam je tudi zgled vere, ki jo je dobil že od svojih vernih staršev. Na sam praznik pa je poudaril, da Jezus vedno hodi pred nami in naj mu sledimo, kakor je učil tudi sv. Anton. Seveda je bil višek praznovanja na sam praznik, ko smo bili malo v stiski, ker nismo vedeli, koliko ljudi bo prišlo in kje dobiti lilije, ki že vsepovsod odcvetajo, se že osipavajo. Naš ekonom je potem naročil bele nageljne, ker se nihče ni javil, da bi lahko prinesel lilije. Tretji dan zjutraj pa je po maši starejši gospod, katerega imena ne poznamo, od Sv. Petra prinesel 70 lilij. Povedal je, da bi jih lahko prinesel še več, pa so že večinoma odcvetele. Sv. Anton je torej poskrbel za svoj praznik, bi lahko zaključili. Bili smo veseli, pa tudi ljudi je bilo veliko. Pri maši je prepeval zbor Georgios iz Pirana in naš glavni celebrant p. Janez F. Slovesnost je bila lepa in ljudje so rade volje ostali še po sv. maši, ki smo jo letos časovno uskladili z župnijskim časom večernih maš ob 20. uri. Duhovnikov je bilo manj, ker so šli s škofom Jurijem na Malto in so imeli tam dneve zbranosti. Razdelili smo vse rože, ki so bile blagoslovljene, in tudi v spovednici smo imeli delo.

Takoj po prazniku smo šli hitro na delo, da bi pripravili sobe za zakonsko skupino, ki je bila prijavljena že za petek popoldne, pa je potem na dan prihoda odpovedala. Včasih gostje pozabijo, da bi morali že prej odpovedati prihod. Imamo namreč prošnje drugih družin, pa jih ne moremo sprejeti.

Zelo hitro se je otoplilo in morje je že precej toplo. Sedaj bo sledil še večji dogodek, prihod gvardijana br. Robija s kapitlja, ki bo potem slavil svoj rojstni dan. Hvala Bogu, da ga niso izbrali za generalnega asistenta.

Naša bratska skupnost iz Pirana vas vse lepo pozdravlja in sobrate vabi na skok v morje.

Bratje Štajerci – sedaj Pirančani

Minoritski samostan sv. Vida

Spet se bo reklo, da hoče Tarzicij vse sam, čeprav smo se dogovorili, kdo bo napisal prispevek za Sporočila. Na prošnje tajnika mi ni preostalo drugega, kot da vzamem pero in nekaj napišem. Za nami sta najtežja meseca. Maj je bil poln župnijskih slovesnosti. Komaj je minila velika noč, že smo začeli s pripravo na birmo. Birmanci so bili že prej na duhovnih vajah pri Sv. Trojici. Bajе jih je p. Damjan tako navdušil, da so nekateri ponovili duhovne vaje. Vseh birmancev je bilo 67. Prvo obhajilo je bilo trikrat: na Selah (16 otrok), na Vidmu (30), pa še v Leskovcu. Vmes je bilo še binkoštno srečanje ostarelih; okrog 90 jih je bilo. Nato pa smo se že začeli pripravljati na junij, ki je bil tudi poln dogodkov.

Vidov teden. Obhajali smo ga na občinski in župnijski ravni, ker je vidovo praznik občine, praznik župnije, samostana in tudi kraja. Novo občinsko vodstvo se je odločilo, da bodo vsako leto obhajali občinski praznik, če jim bo zneslo. Letošnje vidovo je bilo v znamenju sv. Donata. K obnovi sarkofaga in relikvij nas je spodbujalo že prejšnje občinsko vodstvo. Zato smo že lani jeseni dali vlogo na ZKND, ki nam je postavil kulturnovarstvene pogoje. Določili so, da restavratorska dela na relikvijah opravi dr. Eva Ilec iz ptujskega muzeja, ki je edina usposobljena za takšno restavratorsko delo. Zahtevala pa je, da moramo na biotehniško fakulteto poslati vzorce na analizo, in sicer zaradi morebitnih škodljivih bakterij. To smo naredili v mesecu februarju in na rezultate čakali cel mesec. Odkrili niso nič škodljivega, znebili pa smo se 700 evrov. Z deli smo začeli komaj po veliki noči, ki je bila zelo pozno. Ker smo na vidovo želeli zaključiti z deli, smo se znašli v časovni stiski. Medtem smo dobili vsa potrebna dovoljenja. Delo se je začelo. Vabili smo dva izvajalca restavratorskih del na sarkofagu. Viktor Gojkovič ni predložil predračuna, zato smo se odločili za dr. Martina Klinca iz Spuhlje, ki nam je restavriral križev pot in evangeliste, hkrati

pa je bil cenovno ugoden.

Med tem časom smo se na Občini Videm prijavili na razpis in ga tudi dobili. Tako bo Občina Videm pokrila stroške restavriranja sarkofaga. Pogodba je podpisana. Izplačano je tudi restavriranje relikvij. Drugi računi pa prihajajo. Ker so na policiji razširili vest, da smo našli ne vem koliko zlata, so pritiskali, da moramo narediti varnostne naprave. To je že v teku, bo pa verjetno dražje kot samo restavriranje relikvij.

Namestitev sarkofaga nam je delala veliko preglavic. Če smo se odločili za restavriranje, je logično, da relikvije ne morejo ostati skrite v oltarju kot toliko let. Načrtovali smo, da jih damo na vidno mesto ob zidu Marijine kapele. Po nasvetu gospe Mire Ličen naj bi bile relikvije pod oltarjem, kjer je njihovo mesto. Ker pa so nekoč, ko so delali nov tlak, odstranili stopnice oltarja, je bilo vse »utopljeno«. Zato smo se odločili, da Marijin oltar dvignemo za dve stopnici. To pa seveda ni bilo lahko. Iskali smo vse mogoče rešitve, kako

dvigniti oltar. Do zadnjega dne nismo našli rešitve, ki je prišla sama po sebi. G. Tolič je predlagal viličar. V pol ure je bilo končano. Tako je sedaj na ležajih in se lahko takrat, ko potrebujemo oltar in tabernakelj, potisne pod oltar.

Na Vidovo nedeljo smo relikvije s sarkofagom slovesno ustoličili. Zbrali smo se pred župniščem, kjer je bil sarkofag na lepo okrašenem mrliškem vozičku, da smo ga varno peljali v cerkev. Sprevod je šel za križem: narodne noše, društva kmečkih žena z darovi, FD in druge župnijske skupine, pevski zbor, ki je pel primerne pesmi, župan iz Rogatca in naša občinska uprava, duhovniki in sarkofag. Ni manjkal niti kamen z Donačke gore, ki ga je prinesel ključar s Sel. Slovesnost je vodil začetnik »donačke zgodbe« p. Slavko Stermšek. Ko smo prišli do Marijine kapele, so sarkofag položili. Tatjana Mohorko je prebrala kratko zgodovino dogodka. Nato je dr. Eva Ilec predstavila postopek restavriranja. Tudi Martin Klinc je poročal o opravljenem delu. Sledila sta blagoslov in namestitev sarkofaga v Marijino kapelo. Po maši sta sledila veselo rajanje in pogostitev, ki so jo pripravile gospodinje iz vseh društev. Sledilo je tudi kosilo za vse povabljenе pri Treh lipah.

A praznovanj še ni bilo konec. Janževo nedeljo je vodil p. Jože Petek, ki nas je spodbujal k ljubezni do domovine. Po maši je bila pogostitev, ki so jo pripravili domačini. Skoraj ni bilo za verjeti. Čeprav je kar rosilo, se ljudje niso ločili od dobrih čevapčičev.

Pa gremo naprej. Zadnjo junijsko nedeljo se je

zakonska skupina skupaj z župnikom podala na romanje v Belo krajino. Čeprav je bilo vroče, smo kar dobro prečesali Belo krajino. Posebej nas je nagovoril mozaik v Črnomlju.

Smo že pri vidovskem oratoriju. Vseh udeležencev je več kot 200. Veselo je in živahno. Ko tole pišem, je pod šotori živahno, ker bodo nekateri nocoj prespali v njih. V nedeljo pa romamo na Ptujsko Goro, kjer bomo odslej pogrešali našega p. Milana Holca. Kot sem že povedal, mi je bilo slovo od njega zares bratsko, ker se z njim nisem nikoli sprl, zato sva bila še posebej tesno povezana.

To je vse z Vidma. Vsem želim lepe počitnice.

p. Tarzicij Kolenko

Minoritski samostan Svete Trojice

Dragi bratje in ostali, ki spremljate dogajanje iz naših logov. Od zadnjega zapisa se je pri nas zgodilo in premaknilo marsikaj. Ob veliki noči smo slovesno, s petjem in godbo na pihala, pospremili vstalega Zveličarja, ko je zapuščal »hladen grob«, in ga pospremili, ko je stopal po haloških poteh. Naslednji dan pa smo bratje šli po haloških poteh v Emavs in oznanilo o Vstalem ponesli tudi tistim, ki si od sobotnega žegna niso opomogli in so v nedeljo zamudili »gor vstajenje«. Pater Damjan in Andrej sva šla tokrat na pot z dvema »bicikloma«, p. Benjamin pa sam s štirikolesnim vozilom.

Mesec maj je bil letos obarvan s šmarnicami in s pripravo 21 prvoobhajancev na za njih velik dogodek, prvo sveto obhajilo ...

8. maja smo pri nas obhajali pastoralni dan in v naši sredi gostili cvet naše province. Med nami sta bila zakonca Siter, ki sta s svojim pričevanjem v nemala vero v moč molitve in zaupanja v Boga. Bog je tisti, ki vodi naše poti, mi pa smo povabljeni, da jih prepoznamo in po njih stopamo v zaupanju Vanj in skupaj z Njim.

Maj smo sklenili na praznik vnebohoda, 40 dni

po veliki noči, ko smo se bratje skupaj z našima gospodinjama, go. Metko in go. Mihaelo, odpravili na samostanski izlet. Obiskali smo hrvaško romarsko svetišče Marija Bistrica. Tam smo se udeležili svete maše, molili za sebe, bližnjega, brate in župnijo, nato smo se povzpeli na kalvarijo in obhajali križev pot s prošnjo za videmske birmance, ki jih je p. Damjan v tem letu pripravljaj na zakrament potrditve v veri, in za ostale birmance, ki prihajajo v naš dom duhovnih vaj na duhovne vaje. Sledilo je romarsko kosilo, nato pa pot proti domu skozi Radboj, kjer smo si ogledali razstave o kameninah, fosilih in pridelavi žvepla.

Junij smo začeli praznično. 2. junija smo obhajali prvo sveto obhajilo. V juniju so si nato sledila praznovanja: najprej binkošti, »duhovsko žegnanje« z mašo in s srečelovom, naš gost je bil p. Anton Borovnjak, ki je farane lepo nagovoril in se nato z nami še lepo zadržal ob druženju.

Najbolj slovesno pa smo, kot se za našo faro, samostan in dom duhovnih vaj, ki nosijo ime po najvišji »inštanci« – Sveti Trojici, spodobi, obhajali trojiško žegnanje. To je bil velik praznik, s petjem, godbo in »v loncu kuhanim« pitanim teletom ... kakor v priliki o izgubljenem sinu. S slovesnim blagoslovom smo uradno sklenili obnovo strehe na župnijski cerkvi, ki je potekala v dveh etapah. V prvi etapi so bile obnovljene glavna ladja in stranski kapeli, lani pa smo obnovili in letos blagoslovili še strehi zvonika in prezbiterija župnijske cerkve. Mašo je vodil, nas

med njo nagovoril in blagoslov del opravil p. Damjan, gvardijan našega samostana ter glavni pobudnik in motor obnove. Po blagoslovu smo se zahvalili vsem dobrotnikom in botrom razdelili spominske opeke v barvi njihovega daru. Po maši in blagoslovu smo vse navzoče povabili k skupni mizi, pri kateri so nas žene iz Društva podeželskih žena postregle z »v ta vel'kem piskru« kuhanim pitanim teletom, domačim kruhom, domačo rujno kapljico in pecivom. V sklopu praznovanja trojiške nedelje sta se v cerkvi odvila dva koncerta. Prvi v četrtek pred praznikom, ko so se nam predstavili člani zasedbe Trojiški vokalni ansambel pod umetniškim vodstvom g. Roberta Feguša. V nedeljo, na sam praznik popoldne, pa so nam zapela dekleta vokalne skupine Cantilena s komornim orkestrom pod vodstvom g. Jakoba Feguša. Ljudje so se obeh koncertov udeležili v lepem številu in tako pokazali, da radi pridejo v cerkev, če je le vabilo dovolj močno. ;)

V teh dneh pa se že pripravljamo na poletne tabore pri Trojici. Pater Damjan ob sebi zbira animatorje in skavte, s katerimi pripravljajo program, materiale, delavnice in presenečenja ... še malo in bodo postavili šotorišče, potem pa si pridite kar sami pogledat – ali v živo ali pa nas spremljajte na FB: Tabori Sv. Trojica v Halozah. Dragi bratje in vsi, ki to berete, naj zaključim z voščilom in povabilom. Ob prazniku prvakov apostolov vam trojiški bratje voščimo in želimo veselja ob zavesti poklicanosti in zvestobe ob oranju na Gospodovi njivi ter ob obrezovanju v njegovem vinogradu. Naj vam bo ob rezanju brazde pogled naprej prijeten in puta ne pretežka. Ko se letos veselimo zlatomašnika in srebrnomašnika v naših vrstah, ne pozabimo moliti tudi za naš podmladek, da bi se čez četr in pol stoletja lahko znova veselili. V zlati in srebrni barvi. Vse bralce naših Sporočil pa prosim za molitveni spomin in kakšno dobro besedo za nas brate pred Bogom in ljudmi.

p. Andrej M. S.

Minoritski samostan Matere Božje

V tej številki Sporočil vam s Ptujске Gore ne bomo opisovali posebnih dogodkov, te bomo predstavili v naslednji številki. Tokrat vam predstavimo z dvema pesmima p. Marjana Gojkoška, ki smo ju našli napisani na listih (nekaterе besede so težko berljive). Verjetno sta nastali ob posebnih priložnostih.

(STO)PIL (B)OM (K BOŽJEMU OLTARJU)
 Trenutek svet, pred peindvaset leti; (petindvajset)
 (v svet)tišču sveče so gorele
 (pred) oltarjem (strune) rajske pele,
 (hvalos)pev radosti polnil kraj je sveti.
 Tedaj se dvignil glas je hrepenenja
 kot novomašniku, iz srca vsega:
 »V daritvi stopil bom k oltarju njega,
 ki je veselje mojega življenja.«
 V molitvi mašni usta šepetajo
 pastir dobrotni prosi za ovčice:
 »Usmili se ...« o Bog saj greh priznajo.
 Od takrat dvigate proseče klice
 ki v »Kirie« k Gospodu plapolajo
 in jasnite ovčicam luč resnice.

SLAVA TEBI GOSPOD ...

Vzdrhte radostne na oltarju sveče
 spev iz globine mašniku priplava
 »Gloria in excelsis« ... Slava, slava! ...
 navdušeno odmeva pesem sreče.
 In pesmi te veselo valovanje,
 spev hvalnice Gospodu na višavi
 in klici slave Njemu v večni slavi,
 Je Sl(a)vljenec vse Vaše delovanje.

Beseda vsaka, sleherna stopinja,
 vse, kar ob stezah na oko obsega
 kot slavospev Gospodu se utrinja.

Nič svečeniškega srca ne bega,
 ko klic mu vnet bodri in opominja

»Naj Slava Bogu vedno, vedno se razlega«!

Prepisano 7. maja 2019 na Ptujski Gori.

p. Marjan Vogrin

Minoritski samostan bl. Antona M. Slomška

Lep povelikonočni pozdrav iz olimskega samostana. Z veseljem lahko zapišemo, da naš dom duhovnih vaj in srečanj vsako leto znova ureničuje namen, zaradi katerega je bil zgrajen. Že za vikend pred prvo postno nedeljo smo v romarskem domu gostili skupino odraslih in otrok iz župnije Šmarje pri Jelšah. Z njimi je bil tudi njihov župnik in dekan g. Lenasi. Pred drugo postno nedeljo smo v njem gostili katehistinje celjske škofije, ob njih pa tudi zakonsko skupino iz ljubljanske nadškofije in župnije Ljubljana Fužine.

Vreme je bilo v teh dneh zelo toplo in spomladansko, zato so naše vrtnarke že pričele urejati zeliščni vrt in okolico, ki je letos nekoliko prenovljena. Narejene so nove grede in postavljene nove posode z enakim emblemom, kot je fasada našega samostana. Vsa ta korita bodo služila kot podstavek za večje rastline, ki bodo polepšale videz parka pred samostanom.

Tudi romarji in turisti že prihajajo k nam in v lekarni vsak najde nekaj zase in svoje zdravje. Največ naših zdravilnih rastlin in tinktur pa v teh zimskih mesecih pošiljamo bolnikom kar po pošti.

Drugo postno nedeljo smo že tradicionalno posvetili našim možem in fantom ter jih povabili k bogoslužju in po sv. maši v romarski dom na predavanje in pogovor ob čaju in kavi. Lepo so se odzvali, saj nam je pri tem pomagal tudi ŽPS. Čudovito lepa in sončna nedelja pa je v Olimje pripeljala zelo veliko gostov, tako da smo imeli v lekarni polne roke dela. Mislili smo, da je pomlad blizu, a smo se prevarali.

Na dan pred praznikom sv. Jožefa sta nas zjutraj, ko smo odhajali k molitvi v kapelo romarskega doma, pričakala dež in mraz. Dopoldne pa je začelo še pošteno snežiti. Pokrajina se je spet odela v snežno belo zimsko odejo. A le za kratek čas, saj je zemlja po dolgem in lepem vremenu že topla. Že naslednji dan so nas znova pričakale prve spomladanske cvetlice – trobentice. V našem vrtu pa ob leseni ograji že cvetijo rumene narcise. Ja, letos nas Bog malo bolj preseneča.

Presenetil pa nas je tudi naš sostanovalec in zelo priden delavec pri pripravi paketov za bolnike širom po Sloveniji, g. Franci Suhadolčan, neke vrste kandidat za brata. Bil nam je v veliko in vsestransko pomoč. Odločil se je, da se vrne v svoj kraj in zaživi izven samostanskih zidov. P. Ernest se mu je zahvalil za delo, ki ga je v teh mesecih življenja z nami odlično opravljal, in ga povabil, da se vrne med nas, če si bo to zaželel. Tudi njegovo duhovno življenje je bilo pristno in globoko.

P. Rufin se hitro vživlja v našo samostansko skupnost in zelo rad pomaga v zeliščni lekarni, saj je v tem poklicu tudi »šolsko« izobražen. Ima lep, miren in prijazen pristop do obiskovalcev. V istem tednu pa so bratje z vrtnarkami presajali v lončke pelargonije in jih porazdelili na vsa okna v samostanu. Pomlad se neizbežno bliža, zima pa umika. Zadnji teden v marcu so bili v samostanu tudi sobratje, in sicer na srečanju in proučevanju novih pogledov na življenje redovnikov v našem času.

Mali traven se ni izneveril, bil je mrzel in deževen, samo upali smo lahko, da se bo vreme za veliki teden uredilo in bomo veliko noč obhajali v lepem in bolj toplem vremenu.

A vreme ne moti naših obiskovalcev v romarskem domu, ki je skoraj vsak konec tedna zaseden z raznimi skupinami, ki jih vodimo mi ali pa imajo svoje lastne voditelje. Vedno je živahno. Prihajajo pa tudi posamezniki, ki želijo v tišini ob duhovnem voditelju opraviti duhovne vaje pred veliko nočjo.

Zapisati moram tudi novico, da je bil cvetni petek duhovno zelo bogat. V okviru radijskega misijona so se naši patri odločili, da bodo ta dan na voljo vsem, ki si hočejo s sv. spovedjo narediti duhovno bogate velikonočne praznike. Imeli smo kar veliko spovedi.

Kljub dežju in nič kaj toplemu vremenu pa je vse okrog nas zeleno in cvetoče. Naš vrt je že pripravljen za novo rast, okrog samostana pa vse cveti. Tudi obiskovalcev je vsak dan več, prihajajo pa že skupine romarjev in turistov. Začeli so se tudi šolski izleti.

Z velikim tednom so bile delavniške sv. maše znova v župnijski cerkvi in ne več v kapeli romarskega doma. Cerkev namreč ni ogrevana zaradi umetnin, ki jo krasijo. Ker je letos velika noč dokaj pozno, upamo, da za ljudi cerkev ne bo premrzla. V velikem tednu so se naši patri na veliko sredo in veliki četrtek udeležili krizmene maše, najprej v stolnici v Mariboru, v četrtek pa še v Celju.

Prav v velikem tednu se je med nas znova pripeljala pomlad, dnevi so bili lepi, sončni in dokaj topli. Tako se bo lahko več domačih faranov, romarjev in turistov udeležilo bogoslužja svetega tridnevja. A cvetna nedelja je bila še mrzla in deževna.

Obrede velikega četrтка je vodil gvardijan p. Ernest, velikega petka kaplan p. Rufin in velike sobote p. Franc Murko, ki je prišel k nam prav za ta dan, ko Jezus počiva v grobu in čaka vstajenje.

Ker je dober pevec s poslušom, je bilo bogoslužje velikonočne vigilije res veličastno. Na veliko soboto smo začeli dan z blagoslovom ognja na samostanskem dvorišču in s češčenjem Najsvejšega v božjem grobu. Velikonočno jutro je zasijalo z novo lučjo in verniki so se množično odzvali povabilu patrov, da naj pridejo počastit vstalega Kristusa s procesijo in vstajenjsko sv. mašo. Pevski zbor je slovesnost dvignil še na višjo raven, vsi so začutili, kako lepo je biti velikonočni kristjan.

V tednu po veliki noči so k nam prišle sestre hčere Marije Pomočnice. Duhovne vaje so imele same, in to ves teden. Bilo jih je 15 in naš dom je bil popolnoma zaseden do bele nedelje. A tudi v tednu po nedelji Božjega usmiljenja smo imeli v romarskem domu goste. Gostili smo jezuita p. Damjana Rističa, ki je na duhovne vaje pripeljal šest mladih. Romarski dom je resnično velika pridobitev za naš kraj in župnijo.

Maj in šmarnice, kako čudovita kombinacija. Povezanost slovenskega ljudstva z Marijo, Božjo materjo, je bila vsa stoletja našega krščanstva zelo velika. Zato so bile šmarnice, kot pravimo ljudski pobožnosti v čast Mariji, vedno dobro obiskane. Litanije Matere Božje, šmarnično branje in sv. maša so stalnica majskih večerov. Letos smo med ponudbo šmarničnega branja v Olimju izbrali šmarnice, ki jih je ob 100-letnici priključitve Prekmurja k matični domovini napisal duhovnik Lojze Kozar ml.

Prvi majski dan je bil sončen, šmarnice pa so

k nam privabile prve Marijine romarje. Kot je tu že navada, so nas s svojo budnico na praznik dela »prebudili« tudi godbeniki iz hrvaškega Desinića. Ob tej priložnosti nista manjkala naš župan Peter Misja in naš slovenski minister za gospodarstvo Zdravko Počivavšek. Tudi praznik sv. Florjana, zavetnika gasilcev, smo počastili na 3. velikonočno nedeljo pri slovesni sv. maši na podružnici na Selah, ki so se je udeležili vsi naši gasilci in pri njej sodelovali tudi z branjem Božje besede. Somaševanje je ob p. Rufinu vodil p. Ernest.

Iz mariborske nadškofije so v četrtek, 9. maja, sporočili, da je umrl duhovnik celjske škofije Lojze Krašovec, doma iz župnije sv. Eme in dolgoletni župnik v Olimju in Podčetrtku. Naj počiva v miru. Pokopan je v svoji rojstni župniji sv. Eme. Pogreba se je udeležilo veliko vernikov in duhovnikov, pogreb pa je vodil mariborski nadškof Alojzij Cvikl.

Cerkev Marijinega vnebovzvetja ni samo biser baročne umetnosti in kraj duhovnih milosti, včasih postane tudi prostor, kjer se v nebo sliši čudovito petje naših in drugih pevskih zborov. Tako smo v maju nedeljo za nedeljo gostili različne zборе, ki so v različnih izvedbah prepevali duhovne, ljudske in umetne pesmi. Resnični balzam za dušo in srce. Tudi obiskovalcev je bilo lepo število.

V romarskem domu pa se vrstijo različne skupine, od mlajših do starejših, ki želijo v mirnem okolju našega samostana in cerkve prenoviti svoje duhovno življenje in ga usmeriti na pot Jezusa Kristusa, dobrega pastirja. Duhovno potolaženi in srečni po nekaj lepih dneh med nami spet odhajajo v svoje domače župnije in na svoje domove.

Dan prvega sv. obhajila je bil v nedeljo, 19. maja, nadvse slovesen in lep. Dan, ko otroci prvokrat prejmejo Jezusa v svoje srce, je za vsako župnijo, tudi za našo, poseben praznik. Še posebej pa za družine prvoobhajancev. Letos je p. Rufin vse leto pripravljaval na ta zlati dan življenja tri otroke

iz naše župnije. Lana, Tjan in Leja so se z veseljem in zavzetostjo pripravljali na ta dan. Slovesnost sta pomagala polepšati še zakonca Matej in Tanja z deklamacijami in pesmimi. Ljudje, domači farani in občasni romarji ter obiskovalci našega nedeljskega bogoslužja so dejali, da je bil to resnično lep in duhovno bogat dan.

Že vrsto let je navada, da se prvoobhajanci s svojimi domačimi in sorodniki po slavlju zberejo v romarskem domu, v dvorani, kjer se jim pripravi majhna slovesnost in se prvoobhajancem razdeli priložnostna darila. Tudi letos je bilo tako. Vsi trije slavljenici so dobili Sveto pismo, diplomu in podobo s simbolom evharistije.

Letos smo v juniju v Olimju gostili tudi upokojenega celjskega škofa Stanislava Lipovška, ki bo našim birmancem in birmancem iz Podčetrčka podelil zakrament sv. birme. V pripravi na ta veliki dan je p. Ernest že konec maja povabil vse njihove starše in birmanske botre na srečanje v dvorano romarskega doma. Predavanje je imela teologinja Polona Vesel Mušič.

V mesecu maju smo imeli že po tradiciji veliko obiskovalcev iz različnih osnovnih in srednjih šol po Sloveniji, saj je to čas, ko se prav počasi bliža konec šolskega leta. Največ teh skupin prevzame br. Jože, saj se z mladimi dobro ujame. Med razlago o zgodovini našega kraja in samostana jim rad pove tudi kakšno šalo.

Letošnji maj je bil večinoma deževen in turisti ter drugi obiskovalci z vremenom niso imeli sreče. Upamo na lepše vreme v juniju in avgu-

stu. Morda pa je tudi dež koristil nam samim, da smo bolj globoko doživeli velikonočne praznike in se ob binkoštih prenovljeni s Sv. Duhom veselili počitniških dni, ki so pred nami.

Začetek junija je obetal lepše in bolj sončne dni. Že prvo junijsko nedeljo je bilo tako. V romarskem domu smo gostili dijake škofijske gimnazije iz Šentvida nad Ljubljano, ki so preživeli z nami duhovni vikend in se veselili rajске lepote našega kraja. Vodil jih je duhovnik in katehet g. Martin Zlobko. Sodelovali so tudi pri nedeljskem bogoslužju, pri katerem smo gostili tudi dva pevska zbora, ki sta prepevala med sv. mašo in imela kratek koncert po sv. maši. Tudi junijska slovesnost ob prazniku Sv. Duha s podelitvijo zakramenta sv. birme mladim kristjanom iz Olimja in Podčetrčka je minila v slovesnem vzdušju. Birmoval je upokojeni celjski škof Lipovšek.

Vsem bratom iz drugih naših samostanov želimo prijetne počitniške dni in vas vabimo, da nas obiščete v kraju, ki je tako globoko povezan z našima svetnikoma, sv. Emo in bl. Antonom Martinom Slomškom.

p. Jože Lampret in sobratje

Minoritski samostan sv. Maksimilijana Kolbeja

Velikonočno praznovanje je za nami. Opravila pred tem praznikom smo opravili zavzeto. Povsod, kjer delujemo, je bilo lepo število spovedancev. Na veliki četrtek je sv. mašo v župnijski cerkvi sv. Petra opravil pomožni škof dr. Anton Jamnik in lepo nagovoril prvoobhajance in navzoče verno ljudstvo.

Po praznikih so se v maju začele slovesnosti sv. birme in nato še prvega sv. obhajila. Zgodilo se je, da sta bili birmi na isti dan, 19. maja 2019 ob 10. uri pri Sv. Petru v Ljubljani (birmovalec opat p. Janez Novak) in na Prežganju (birmovalec po-

možni škof dr. Franc Šuštar). Obe slovesnosti sv. birme sta potekali nadvse slovesno. V Ljubljani je kosilo kuhala ga. Irena Brišnik, ki se je uradno poslovila z mesta gospodinje v našem samostanu 1. maja 2019. Gospodinjstvo je v našem samostanu vodila od pomladi leta 2012 do zgoraj omenjenega trenutka. Od nje smo se uradno poslovili v ponedeljek, 6. maja 2019, s kosilom ob 13. uri. Na kosilo sta bila povabljeni še mož ge. Irene Brišnik in p. Andrej Šegula. Ob tem žalostnem dogodku smo ge. Ireni poklonili primerno darilo. Že nekaj časa pa intenzivno iščemo novo gospodinjjo, a žal še nismo našli nič konkretnega. Rešuje nas ptujskogorska kuharica ga. Magda Sagadin, ki se z možem Ivanom izmenjuje pri terapijah, ki jih opravlja njuna hčerka Mojca v Ljubljani. V tem času jim nudimo stanovanje v našem samostanu. Žal bodo pri nas samo še meseca julija, potem pa bo res hudo, če ostanemo brez rešitve. Morda poznate koga, ki bi si želel priti v Ljubljano in zna kaj skuhati – se priporočamo.

No, če preletimo še druge zadeve, je treba zapisati, da je naš p. Danijel Golavšek na enomesečnih duhovnih vajah v Italiji (od 16. maja do 16. junija 2019). V tem času vodi bolniško župnijo kaplan p. Franc Murko.

Življenje v samostanu poteka po ustaljenem redu. Imamo redne mesečne samostanske kapitlje in tudi k skupni molitvi se radi zbiramo dokaj redno. Tisti, ki smo v pastoralni, se redno udeležujemo dekanjskih konferenc. Spominski dan našega posvečenja za našo dekanijo smo imeli na Primorskem. Obiskali smo cerkvice, ki so posvečene sv. Hieronimu, saj se letos v Sloveniji pripravljata visoka obletnica njemu v čast, in sicer s simpozijem, kjer bodo spregovorili eminentni predavatelji. Vse bolj kaže, da je bil ta mož rojen na ozemlju današnje Slovenije in ne na Hrvaškem. To bo še zanimivo. Tega dneva sem se udeležil samo jaz, p. Slavko Stermšek, saj je imel župnik p. Cristian Balint pogreb na Žalah. P. Janez je bil s svojo dekanijo v Logarski dolini, p. Franc Murko pa je dežural v bolniški župniji.

Naša študenta pridno polagata izpite. Br. Andraž Čebular je že opravil pisni del mature iz italijanskega jezika, čaka ga še ustni zagovor. Če bo vse po sreči, se bo jeseni lahko vpisal na Teološko fakulteto, za katero mora opraviti splošno maturo. Tudi na katehetsko-pastoralni šoli, kjer je vpisan, nima večjih težav. Brat Klemen Slapšak pa rekordno ruši vse študijske ovire, tako da se drugo leto obeta nova maša.

Tudi druge novice so zelo spodbudne. Vsi župniki iz našega samostana trdijo, da se obisk v naših cerkvah in kapelah povečuje. To je ob vsesplošni krizi v Sloveniji nadvse spodbudno.

Sedaj pa še nekaj novic o stvareh, ki pozitivno delujejo na naše počutje. Znano vam je, da je na Prežganju nastal rajski vrt z različnimi zdravilnimi zelišči. Prav tako se nekaj premika v Javoru, kjer sta ob gospodarski stavbi že dva čebelja panja. Poleg tega se obnavljajo temelji prežganjske cerkve, da bi nekako zaustavili vlago v cerkvi. Jeseni pa bi radi nadaljevali z obnovo fasade župnijske cerkve sv. Marjete. P. Janez Ferlež je poskrbel tudi za dva zanimiva koncerta. Eden je bil v Javoru, drugi na Prežganju. V bolniški župniji ni tako silovitih premikov. So pa bolniki veseli, saj so deležni hitre pastoralne oskrbe, še posebej ob prejemu zakramentov, ki jih pospremi v onostranstvo. Župnijski park sv. Maksimilijana Kolbeja prihaja v zaključno fazo obnove. G. Viktor Gojkovič je končal z impregnacijo glave. Dobili smo še mizo in dve klopi za sedenje. Električna je že zdavnaj zasvetila. Posajene rastline lepo napredujejo in sedaj čakamo samo še na odprtje tega objekta. Predvidevamo, da bo to nekje v prvi polovici julija.

Obnovljen je tudi kip Brezmadežne na

dvorišču. Po 18 letih je izgubil polovico pozlate in je deloval zelo žalostno. Kip je 6. junija 2019 obnovila slikarka in restavratorka iz Pirana ga. Mira Ličen Krmpotić. Sedaj bo nekaj časa mir.

Dne 11. junija 2019 pa je bil dokončan tudi relikviarij sv. Maksimilijana Kolbeja po načrtih arhitekta g. Matija Marinka, in to še v dogovoru s prejšnjim gvardijanom samostana p. Danilom Holcem. Delo je opravil pasar g. Matej Pirnat iz Ljubljane in tehta 9,5 kg. Blagoslov le-tega bo na praznik sv. Maksimilijana Kolbeja, 14. avgusta 2019, pri večerni sv. maši ob 18:30, kjer bo podan tudi natančen opis elementov na relikviariju. Za ta dogodek bo prišlo pisno vabilo.

Poročali smo že o ustanovitvi koralnega zbora v župniji sv. Petra v Ljubljani. Ta se je prvič predstavil s petjem pri večerni sv. maši na nedeljo dobrega pastirja, ki jo je daroval bolniški kaplan p. Franc Murko. Odzivi so bili pozitivni. Nekaj malega bomo zapeli še na praznik sv. Petra ter ob blagoslovu in otvoritvi župnijskega parka, ki je poimenovan po sv. Maksimilijanu Kolbeju. Potem pa bomo do jeseni mirovali.

V tem poročilu so omenjene le najpomembnejše stvari. V pastoralni smo veliko pomagali naokrog, vse tja do Primorske in Prekmurja. Sedaj se stvari počasi umirjajo. Razmisliti bo treba o zasluženem počitku (dopustu). Toda to pride na vrsto šele v mesecu juliju.

Želimo vam lepe počitnice in vse dobro.

Bratje iz samostana sv. Maksimilijana Kolbeja v
Ljubljani

Minoritski samostan sv. Antona Padovanskega

Postni čas se je končal z velikonočnim tridnevjem. V naši skupnosti smo dobili pomoč br. Andraža; za njegovo delo smo mu zelo hvaležni. Vsi obredi so bili tako v župnijski cerkvi kot pri sestrah klarisah. Velikonočna procesija je bila zelo slovesna: sodelovala so vsa društva, godba in ostali župljani. Na velikonočni ponedeljek imamo

v župniji vsako leto sveto mašo in srečanje za družine z otroki, ki so bili rojeni v prejšnjem letu. Tako izpolnjujemo priporočilo pokrstne kateheze za mlade družine. Po veliki noči so začeli prihajati romarji – ne samo ob sobotah, ampak tudi ob drugih dnevih. Takoj po prvem maju pa smo romali v Rim. Glavnina romarjev je bila iz pevskega zbora, pridružili so se tudi ostali naši farani. Zelo lepo je bilo, da sta nas v Rimu pozdravila naš provincial p. Igor in tajnik p. Danilo. Imeli smo tudi sv. mašo za več kot 50 jubilarov – kar trije pari so praznovali 65 let poroke. Tudi sodelavci Karitas so romali, in sicer na Kurešček. V tem času je bila pri nas v domu tudi revija pevskih zborov. V Nedelici smo blagoslovili nov gasilski avto in ob florjanovem obhajali slovesno sveto mašo za gasilce. V stari cerkvi pa je lepo odzvenel koncert Marijinih pesmi. Povabili smo mladega tenorista Klemna Torkarja. Njegov mogočni glas je zvenel ob spremljavi citrarskega orkestra. Imeli smo tudi prvo sveto obhajilo – tokrat samo 26 otrok. V maju se je zvrstilo kar nekaj lepih porok. Zadržega maja pa smo zaključili šmarnice in verouk. Otroško oblikovana sveta maša je bila kot pika na i celega veroučnega leta. Seveda so veroučenci ob zaključku dobili sladoleđ. Po vaseh pa so se začela tako imenovana proščenja – žeganja. To je poseben praznik za vas. Običajno vsaka hiša po dopoldanskih mašah praznuje in povabi vse sorodnike, tako da je tisti dan na vasi zelo veselo. Kar se našega samostana tiče, pa je praznoval ob svetem Antonu in se mu s trinajstdnevnicco priporočal v varstvo. P. Franc je bil operiran na očeh (siva mrena) in je zelo dobro okreval ob pomoči sobratov. P. Andrej je bil na duhovnih vajah v Olimju. Ko se je vrnil, pa je p. Toni odšel na osebne duhovne vaje v Škofjo Loko. Kar se pa tiče našega Frančiškovega vrta, smo bogatejši za nekaj piščancev pasme svilenka in italijanka; skotili so se tudi zajci.

Želimo vam lepo poletje in oglasite se kaj v Prekmurju.

Bratje iz Turnišča

IZ VZGOJNIH USTANOV

Ponoviciat

Bratje in sestre v Kristusu!

Čeprav je že br. Klemen pisal o življenju v našem bogoslovju, sem si, kot že tolikokrat, vseeno drznil napisati nekaj besed, še posebej ker sem pred kratkim zasledil meni zelo zanimiv članek, ki ga v času duhovniških posvečenj in novih maš dajem v razmislek.

Napol prazne cerkve, verouk z majhnim obiskom, duhovniški poklici na zgodovinskem minimumu, zakramentalno življenje v prostem padu, odpad mladih ... Nekateri pravijo, da bi se morala Cerkev »modernizirati«, da bi ponovno privabila nove generacije, torej početi stvari, ki so všeč sodobnemu človeku. Je to res? Ne. Res je prav nasprotno. Poglejmo ugotovitve velikega marketinškega strokovnjaka.

Malo je držav, ki so tako zelo občutile posledice pokoncilskih sprememb, kakor je to občutila Brazilija, kjer je število katolikov v zadnjih tridesetih letih padlo za več kot 35 odstotkov. Pred nekaj leti so zaskrbljeni škofje najeli ugledno podjetje, ki se ukvarja z marketingom, da bi jim to natančno pojasnilo vzroke za trenutno stanje. Gre za podjetje ALMAP, katerega predsednik je Alex Periscinoto, ki ga tam imenujejo tudi marketinški princ. Razglašen je bil za najboljšega marketinškega menedžerja v Braziliji.

Člani izvršilne komisije pri brazilski škofovski konferenci so od g. Periscinota pričakovali nasvete, kako naravnati pastoralo Cerkve tako, da bi vzpostavili boljšo javno podobo Cerkve kot ustanove. Pri tem je bil glavni namen ustaviti izgubo vernikov, ki v veliki meri prestopajo v različne evangeličanske skupnosti.

Rezultat je bil za brazilске škofe presenetljiv. Periscinoto je predstavil svoja dognanja pred dvesto škofi in duhovniki, ki so zadolženi za pastoralo. Reči, da so jih besede tega marketinškega strokovnjaka šokirale, je še premalo. Morda so si mislili, da jim bo svetoval, naj cerkve pobarvajo v sijoče in žive barve, naj spodbujajo pop glas-

bo, posodobijo bogoslužje in tako naprej. Ni bilo tako.

»Prvo orodje marketinga v zgodovini je bil zvon,« je začel Perisconto, »in bil je najboljši. Med zvonjenjem je dosegal 90 % prebivalstva in spreminjal je njihovo osebno obnašanje. Skupaj s tem ste uvedli nekaj, kar se še danes uporablja v komercialnem marketingu. To imenujemo 'displej'. 'Displej' je tisto, kar ponudniku vzbuja samozavest in zanos, da bi ljudem ponudil nekaj svojega. Ko so bile vse hiše nizke, ste gradili cerkve z zvoniki, ki so bili šestkrat višji od običajnih stavb. To je omogočalo takojšnje prepoznavanje določene cerkve. Cerkev je bila tako vedno na očeh!

Uvedli ste prvi 'logotip' v zgodovini. 'Logotip' je simbol, ki se uporablja zato, da je določen ponudnik kar najhitreje prepoznan. Vaš 'logotip' je bil najboljši. To je seveda križ. Ta 'logotip' je bil vedno na najvišjem delu 'displeja'. Pri tem se ni mogel nihče zmotiti, saj je vsak vedel, da gre za stavbo, ki je katoliška cerkev! Ta 'logotip' je bil tako uspešen, da ga je uporabil celo Hitler – seveda z nekaj majhnimi spremembami – da bi z njim k sebi pritegnil nemško ljudstvo. In v vojni je skoraj zmagal.

Uvedli ste tudi reklamne akcije. Kaj je procesija? Za podeželsko vas ali četrt večjega mesta ni nič bolj promocijskega kakor procesija v čast Materi Božji. Ko marketinški strokovnjaki organiziramo nek promocijski dogodek, uporabljamo veliko prvin, ki jih je prvotno uvedla Cerkev. Razkazujemo zastave in prapore, svoje predstavnike oblačimo v posebna oblačila, da so lahko prepoznavni. Skušamo ustvariti nekakšno komercialno mistiko. Toda naša mistika ne bo nikoli tako bogata, kot je vaša.

Na žalost ste spremenili način darovanja svete maše. Danes sveta maša ni več v latinščini in duhovnik nič več ne obrača hrbta ljudstvu. Mislili ste, da počnete nekaj dobrega. Na žalost imam

za vas slabo novico. Moja mati ni nikoli mislila, da ji duhovnik kaže hrbet. Vedno je mislila, da vsi – mašnik in ljudstvo – hkrati gledajo Boga. Rada je imela latinščino, pa čeprav je ni kaj dosti razumela. Zanj je bila latinščina mistični jezik, s katerim služabniki Cerkve govorijo z Bogom. Čutila se je počaščeno in nagrajeno s tem, da se je lahko kleče udeleževala tako pomembnega dogajanja. Po mojem so bile spremembe, ki ste jih uvedli v sveti maši, grozovita napaka. Lahko se motim. Nisem teolog. Probleme analiziram z marketinškega stališča. In vsaj s tega stališča je bila to polomija.

Odstranili ste posebno oblačilo – talar, ki je označeval vaše predstavnike, duhovnike. Z odstranitvijo talarja ste odstranili 'tržno znamko'. Izpridili ste svoje 'displeje', ker ste cerkve naredili bolj podobne civilnim zgradbam. Vse, kar ste uvedli, v svojem bistvu vsebuje ponudbo, to je nekaj, kar želite 'prodati'. Vaš produkt se imenuje vera. Imam pa tudi dobro novico. Po tem produktu je danes vedno večje povpraševanje. Tržišče še nikoli ni bilo tako ugodno. Vi pa govorite več o politiki kakor o veri. Se lahko torej sploh pritožujete, če so vaše cerkve vedno bolj prazne, medtem ko so dvorane evangeličanov vedno bolj polne?»

(Prirejeno po: Il Timone)

Lahko tovrstno »raziskavo« pretvorimo tudi v naše redovno življenje??

Kratka kronika življenja v ponoviciatu

Poleg vsega rednega dela v ponoviciatu, samostanu, župniji, na fakulteti, predvsem pa v samostanski kuhinji smo se pridružili tudi nekaterim bolj pomembnim dogodkom, kot so:

- praznovanje zavetnika slovenske minoritske province – Ptuj
- udeležba na področnem kapitlju – Piran
- udeležba na srečanju vseh, ki živimo iz kariz-

- me sv. Frančiška – Ljubljana, Marijino označenje, Sv. Peter
- postna duhovna obnova – Ljubljana, Sv. Peter
- pomoč pri obredih velikega tedna – Turnišče
- tradicionalno srečanje ponovincev CEF-a – Hrvaška, Zagreb
- tradicionalno srečanje bratov slovenske in hrvaške province – Ptuj, Maribor
- pastoralni dan province – Sv. Trojica v Halozah
- udeležba in pomoč na Marijafestu – Ptujška Gora
- udeležba in pomoč na slovesnosti posvetitve oltarja in cerkve sv. Leopolda Mandiča – Nova vas pri Ptuj
- udeležba na narodnem srečanju OFS, FO in Frame – Škofja Loka
- piknik z brati kapucini in sestrami FMM – Ljubljana, Mirje
- udeležba na koncertu p. Janeza Ferleža – Prežganje
- udeležba na diakonskem posvečenju – Šentvid

br. Andraž

Tradicionalno srečanje ponovincev CEF-a – Hrvaška, Zagreb

IZ NAŠIH MISIJONOV

Istanbul

Na kapitlju kustodije v lanskem letu sem sprejel službo gvardijana v skupnosti Buyukdere, ki se nahaja v predmestju Istanbula. Do sedaj smo bili v skupnosti štirje bratje, in sicer fra Atanazy Sulik, po rodu Poljak, in dva brata iz Romunije, fra Mihaita Herciu in fra Lucian Abalintoaiei, ter jaz. Fra Atanazy se je zaradi starosti in bolezni odločil, da se vrne v svojo provinco, tako da bomo ostali samo trije. Kljub temu da se naše delo v Turčiji ne da primerjati s pastoralnimi obveznostmi, ki jih imajo bratje v Sloveniji ali drugod, je vendarle dovolj dela in skrbi. Na prvem kapitlju smo se odločili, da bomo dali večji poudarek molitvi in bratskemu življenju.

Kot kustodija smo imeli veliko različnih srečanj tako v Turčiji kot v Libanonu. Fra Mihaita se je učil angleščine in je bil nekaj mesecev na Irskem; angleščino potrebujemo za maše pri nas in pri Svetem Antonu v središču mesta. Fra Lucian je tajnik kustodije in tajnik turške škofovske konference, tako da je pogosto odsoten. Kljub temu imamo lepo organiziran dnevni red in molitev, ki se je redno udeležujemo. Poleg redne molitve imamo ob delavnikih vsak dan pol ure čiščenja pred Najsvetejšim, kar se mi zdi velika pridobitev.

Ob nedeljah imamo redno mašo v angleščini; včasih dodamo berila še v katerem drugem jeziku, ker so verniki, ki se udeležujejo maše, različnih narodnosti. Velikokrat pomagamo tudi sobratom pri Svetem Antonu v središču mesta, kjer potrebujejo pomoč predvsem zaradi velike afriške skupnosti, ki se zbira tam pri maši in pri različnih srečanjih. Konec meseca maja sem pomagal tudi v Trabzonu (mesto se nahaja na severovzhodu Turčije ob Črnem morju), ker je bil tamkajšnji duhovnik nekaj časa odsoten.

Na začetku tega leta me je obiskal tudi p. Milan Holc, ki se je vedno rad vračal v Turčijo, saj so mnogi kraji vezani na zgodovino Cerkve, predvsem pa na Pavlova potovanja. Opravil je zdrav-

niški pregled, hkrati pa si je z velikim veseljem ogledal arheološki muzej, kjer se nahajajo nekateri eksponati, ki jih je želel posebej videti. V času njegove bolezni se ga vedno spominjamo v svojih molitvah.

Poleg vodenja skupnosti imam na skrbi naše poslanstvo izdajanja različne literature v turškem jeziku. V teh dneh bi morala iziti knjiga *De imitatione Christi*; mislim, da bo lep prispevek h katoliški literaturi v turškem jeziku. Letos bi radi izdali še Frančiškove spise; upam, da nam bo uspelo. Pri Svetem Antonu pripravljamo tudi razstavo o obisku sv. Frančiška pri sultanu Maliku al-Kamilu. Z muslimani je treba ustvarjati mala in preprosta znamenja dialoga. Razstava, ki smo jo imeli do sedaj, pa je bila posvečena sv. Maksimilijanu Kolbeju in je bila zelo obiskana. Vsi obiskovalci cerkve, tudi muslimani, so si ogledali kakšno sliko ali pa prebrali kakšno misel. To je naš način oznanjevanja.

Poleti bodo prišli k nam na delovni tabor mladi iz dijaškega doma škofijske gimnazije v Ljubljani. Nekaj dni bodo delali, nekaj dni pa bo namenjenih tudi za obisk mesta in počitek. Ves čas bomo imeli tudi duhovni program. Mislim, da bo to lepo izkustvo za nas vse; prav tako, kot so bili tabori prejšnja leta v Izmiru in Iskenderunu. Včasih skrbim tudi za kakšen socialni problem: to je bilo posebej aktualno, ko je bil čas velikih navalov beguncev; pomagali smo namreč sirskim beguncem iz Alepa.

Sodelujem tudi v kritični analizi stanja Cerkve na Bližnjem vzhodu, ki jo vodi Missio Aachen, ki v ta namen vsako leto organizira posebno srečanje. V mesecu marcu je bilo srečanje v Jordaniji, vodili pa so ga profesorji z nemških teoloških fakultet. Bil je zanimivo poslušati pričevanja iz Maroka, Alžirije, Saudske Arabije, Emiratov in drugih dežel, kjer so kristjani v veliki manjšini in imajo velike težave.

Hvaležen sem vodstvu province za zaupanje, da sem mogel biti v Sloveniji skupaj z brati na dvojnih duhovnih vajah, ki sem jih vodil. Raz-

mišljali smo o molitvi. Upam, da smo lahko slišali Gospodov glas, ki nas vabi, da bi vedno iskali Boga in poskušali odkriti smisel svojega življenja v njegovi navzočnosti in njegovi volji. Samo molitev in zvestoba Kristusu v globinah našega bitja bosta mogli biti zmeraj nova možnost v našem pričevanju sredi dela, skrbi in vseh osebnih omejenosti, s katerimi se srečujemo.

Vsem skupaj lep pozdrav in vse dobro.

p. Martin Kmetec

København

Lep pozdrav vsem, ki si tudi v počitniških dneh vzamete čas za prebiranje naših Sporočil.

Tudi k nam je prišlo poletje in z njim prijetne temperature. Ne moremo se pohvaliti s pretirano vročino, a za naše razmere se je že kar pošteno ogrelo. Zaradi drugačne klime pa je seveda veliko lažje prenašati visoke temperature, pa tudi veter nas od časa do časa malo ohladi.

Tukajšnje bratstvo sedaj šteje tri brate, ki se kljub mednarodni zasedbi dobro razumemo. Najmlajši (po prihodu) p. Stephen je prav v teh dneh, ko pišem ta članek, začel z jezikovno šolo. Danščina mu seveda dela preglavice, kar je značilno za azijske narode, ampak je vztrajen in kar dobro napreduje. Kot sem že zadnjič omenil, p. Stephen duhovno skrbi za tukajšnjo filipinsko skupnost in se z veseljem odzove, ko je treba kje imeti mašo v angleščini.

26. marca sta našo skupnost obiskala sedaj že bivši generalni asistent p. Miljenko Hontić in slovenski provincial p. Igor Salmič. Oba sta se srečala tudi s škofom Czesławom Kozonom in generalnim vikarjem msgr. Nielsom Engelbrechtom in spregovorila glede naše prihodnosti v danski prestolnici. Drugi dan smo skupaj s škofom v hišni kapeli darovali sveto mašo. Popoldne pa smo se odpravili na izlet v mesto Roskilde. Tam smo obiskali znamenito katedralo ter naš nekdanji samostan in cerkev. Hvala obema za

bratski obisk, posebej pa provincialu p. Igorju za izkazano zaupanje in predvsem za bratsko skrb.

Naše pastoralno poslanstvo vse bolj pridobiva na širini. To je bilo še posebej čutiti za velikonosne praznike, saj sva letos s p. Tomislavom sama imela obrede velikega tedna v obeh naših župnijah. Čeprav župnij še nismo uradno prevzeli, pa smo že vsi polno vpeti v pastoralno delo, kar naznanja skorajšen prevzem, ki bo po vsej verjetnosti letos jeseni.

Takoj po veliki noči smo imeli v obeh naših župnijah prvo sveto obhajilo. Osemnajst otrok iz obeh župnij se je leto dni pripravljalo na prejem zakramenta svete evharistije. Na srečo imamo dobre katehistinje, ki otroke zelo lepo pripravijo na prejem zakramenta. Kot odgovorni za prvo-obhajance pa jim z veseljem tudi pomagam pri

pripravi. Tukaj nimamo rednega osnovnošolskega verouka, razmišljamo pa, da bi v bodoče otrokom ponudili versko vzgojo od prvega svetega obhajila pa do birme. Upam, da nam bo to uspelo tudi uresničiti.

Na sedmo velikonočno nedeljo smo se udeležili škofijskega romanja k Mariji v Åsebakken, ki je svojevrstno doživetje. Najprej smo pešachi šest kilometrov po gozdni poti do samostana benediktink. Sledila je maša na prostem s škofom in duhovniki, potem pa je bil čas za kosilo in odmor. Romanje smo zaključili s čaščenjem Najsvetejšega in marijansko pobožnostjo. Potem pa smo Marijo v procesiji odnesli nazaj k sestram v samostan.

Od časa do časa povabimo naše sosede tudi na večerjo in prijetno druženje. Seveda pa je tudi naša skupnost velikokrat povabljen, še posebej ob praznikih, k škofovi mizi. Tudi binškošti niso bile izjema. Vsi se nam čudijo, kako je mogoče živeti pod eno streho s škofom, generalnim vikarjem in sestrami. No, nam to uspeva in se zelo dobro razumemo.

V soboto, 15. junija, smo se z župljani odpravili na izlet. Pot nas je vodila v Roskilde, kjer smo si najprej ogledali grad Ledreborg. Grad je dal v letih 1740–1745 zgraditi grof Johan Ludvig Holstein Ledreborg, takratni vodja danskega kanclerja pod kraljem Christianom VI. V gradu se nahaja edinstvena zbirka izvirnega pohištva in slik tedanjega časa, zato je grad Ledreborg danes eden izmed najlepših primerov krajinske arhitekture 18. stoletja. Sedanja lastnica gradu je Silvia Munro, ki je četrta od sedmih hčera grofa Knuda Ledreborga. V gradu se nahaja tudi kapela, kjer je enkrat na mesec tudi

katoliška maša. Družina biva v pritličju gradu in je osma generacija Ledreborgov. Po ogledu smo se odpravili do nekoč našega minoritskega samostana in cerkve sv. Lavrencija (Lovrenca), kjer smo imeli mašo, po maši pa je bilo na vrsti kosilo iz popotne torbe. Po kosilu smo prisluhnili zgodovini župnije. Veliko pohvalnega je bilo slišati tudi o patrih minoritih, ki so župnijo zapustili leta 2011 in se umaknili z Danske. Ko sem malo brskal po spletu, sem naletel na intervju patra Roberta Showersa - Boba z naslovom Poslednji minorit, ki je bil objavljen v časopisu Kristeligt Dagblad. Na vprašanje, ali se bodo minoriti vrnili na Dansko, je odgovoril: »Kar 400 let je minilo, da so se Frančiškovi bratje po reformaciji ponovno vrnili na Dansko. Upam, da naslednjič ne bo trajalo tako dolgo. Vsekakor jaz še pridem na kakšen obisk, toda če se bo vrnil red, pa ve samo Sveti Duh.« P. Robert se je vrnil v ZDA, minoriti pa smo po dobrih šestih letih spet prišli na Dansko. Moram povedati, da je p. Robert držal obljubo in lansko leto obiskal tudi našo skupnost v Københavnu.

Ko pišem ta članek, so misli že v Sloveniji. Tudi nam pripada malo dopusta in letalska karta je že kupljena. P. Tomislav ga bo izkoristil prvi, potem pa pridem še jaz na vrsto. Vidimo se meseca julija. P. Stephen pa bo imel letos kar tri mesece »dopusta«, saj septembra odhaja v Bruselj na tečaj za misijonarje.

Tudi vam želim, da lepo preživite počitniške dneve, jeseni pa se zopet slišimo.

p. Tomaž Majcen

ODMEVI

Vzgojni seminar za gvardijane slovenske in hrvaške province

Od 18. do 21. marca 2019 je bilo v samostanu sv. Frančiška na Cresu srečanje za gvardijane slovenske in hrvaške province. Pripravilo ga je tajništvo za vzgojo v našem redu. Predavatelji so bili fra Louis Panthiruvélil, fra Emanuele Rimoli, fra Giulio Cesareo, fra Miljenko Hontić in prof. Renato Matić. Prva dva dneva so potekala predavanja, ki so osvetljevala službo gvardijana z različnih vidikov: biblično-duhovnega, antropološko-frančiškovega, sociološko-kulturnega, psihološko-pedagoškega in pravnega. Prav tako so se na srečanju dotaknili tudi teme službe in oblasti gvardijana. Seminar sta zaznamovala tudi skupna molitev ter obhajanje evharistije. Tretji dan je bil namenjen izletu po otoku Cresu, četrti dan pa je bil posvečen delu po skupinah in pogovoru o različnih praktičnih težavah, ki se lahko pojavijo v skupnosti. Na koncu so ugotovitve podelili na plenumu ter srečanje sklenili s skupnim bratskim kosilom.

Srečanje slovenskih in hrvaških minoritov

V ponedeljek, 29. aprila 2019, smo v Sloveniji obhajali tradicionalno povelikonočno srečanje bratov slovenske in hrvaške minoritske province, na katerem se je zbralo okrog 45 bratov. Začeli smo ga z zbiranjem ter malico v samostanu sv. Petra in Pavla na Ptujju. Da bi nam bilo

podarjenega čim več časa za utrjevanje bratskih vezi, smo se skupaj z avtobusom odpravili proti Mariboru, kjer smo si ogledali nekdanji minoritski samostan Marijinega vnebovzvetja na Lentu. Po temeljiti obnovi je od jeseni leta 2010 v njem Lutkovno gledališče Maribor, cerkev pa služi predvsem raznim koncertnim prireditvam. Tam nas je prijazno sprejela direktorica Lutkovnega gledališča Maribor ga. Katarina Klančnik Kocutar, ki je imela za nas vodeni ogled prostorov ter nam predstavila kulturno-umetniško dejavnost gledališča.

Po tem obisku smo se sprehodili do mariborske stolnice, kjer smo na grobu bl. Antona Martina Slomška obhajali sv. mašo, ki jo je vodil provincialni minister slov. minoritske province p. Igor Salmič (ki nas je v pridigi tudi nagovoril) ob somaševanju hrvaškega provincialnega ministra p. Josipa Blaževića in vikarja hrvaške province p. Tomislava Glavnika. Pri dvojezični maši sta se slišala tudi latinski kanon in prošnja v romunskem jeziku, saj sta bila na srečanju navzoča dva brata iz Romunije, iz vsake province po eden. Imeli smo prav posebno čast, da nas je pred začetkom sv. maše pozdravil še mariborski nadškof msgr. mag. Alojzij Cvikl ter nam na kratko predstavil nadškofijo.

Ker je bilo treba po duhovnem in kulturnem delu srečanja poskrbeti še za »brata osla«, smo se po sklepu sv. maše in skupnem fotografiranju pred stolnico napotili k skupnemu bratskemu

kosilu v restavraciji na Gočovi (Štajerska hiša kulinarike). Tam sta med kosilom spregovorila oba provincialna ministra, nazdravila bratom in si izmenjala priložnostni darili. Hrvaški provincialni minister nas je s pogledom v prihodnost že povabil na srečanje, ki bo naslednje leto nekje na Hrvaškem.

Po prihodu na Ptuj smo se z lepimi vtisi poslovili ter vrnili v svoje samostane. Nekatero naše goste je čakala še dolga pot, saj so se srečanja poleg bratov iz Zagreba udeležili tudi bratje iz Novega Marofa, Molv, Cresa, Šibenika in Splita.

Srečanje ponovincev CEF-a

V tednu po veliki noči, od 23. do 27. aprila 2019, smo se v Zagrebu udeležili tradicionalnega srečanja minoritskih bogoslovcev oz. ponovincev in vzgojiteljev CEF-a (Federacija Srednje Evrope), znanega kot Junioentreffen. Hkrati je potekalo tudi srečanje vseh provincialov, kustosov in delegatov naše federacije ob navzočnosti generalnega asistenta. Vseh skupaj nas je bilo 25.

Ko so ostali imeli delovne sestanke, na katerih so se pogovarjali o tekočih vprašanjih, stanju našega reda v Srednji Evropi in pripravah na redni generalni kapitelj, smo ponovinci in vzgojitelji imeli predavanja, delo po skupinah, srečanja in druženja. Imeli smo tudi priložnost za strokovno spoznavanje samega centra Zagre-

ba in njegovih znamenitosti. Med drugim smo obiskali tudi muzej bl. Alojzija Stepinca in njegov grob v zagrebški katedrali, pri katerem smo skupaj zapeli Regina coeli.

Ogledali smo si tudi sloviti muzikal naših hrvaških bratov z naslovom Svetac svega svijeta in bili navdušeni nad kvalitetno izvedbo samih prostovoljcev, ki so nam na izreden način predstavili življenje sv. Antona Padovanskega.

Zadnji dan smo odšli na skupni izlet. Ena skupina na dvorec Trakošćan, druga v Muzej krapinskih neandertalcev. Po ogledu teh znamenitosti smo se vsi odšli priporočiti Materi Božji v hrvaško nacionalno Marijino svetišče v Mariji Bistrici, kjer smo skupaj zmolili rožni venec.

Ob koncu smo se posebej zahvalili tistim so-bratom, ki jim v federaciji poteče kakšna služba, pa tudi provinci gostiteljici za njeno gostoljubnost in velikodušnost. Upamo, da se prihodnje leto zopet vidimo, tokrat v naši preljubi Sloveniji, saj bo Slovenska minoritska provinca sv. Jožefa naslednja gostila t. i. *Junioentreffen*.

br. Andraž Čebular

Pastoralni dan province

V sredo, 8. maja, smo se bratje (približno 30 nas je bilo) zbrali pri Sveti Trojici v Halozah.

Ob 10. uri smo se posedli v dvorani prenovljenega doma duhovnih vaj. P. Cristian Balint, predsednik MINPS-a, nam je predstavil gosta – zakonca Danija in Vilmo Siter.

V svojem izmeničnem nagovoru sta nam Dani in Vilma predstavila izviren način, kako naj danes misijonarska Cerkev stopa med ljudi. V Slovenijo sta namreč prinesla način dela zakonskih skupin Family life (Družina in življenje – DiŽ). Kako je do tega prišlo? Vsak od njiju je imel iz otroštva izkušnjo, kaj pomeni biti nezaželen otrok, pogrešati starševsko ljubezen. Odločila sta se, da bosta imela ljubečo družino. Za to pa je potrebno trdo delo. Živeti je treba iz Božje besede. Tradicional-

no katolištvo ima še vedno navade iz 19. stoletja. Duhovniki, ki se sami premalo poglobljajo v Božjo besedo, oznanjajo v jeziku »cerkvenščine« (ponavljamo besede, kot so milost, blagoslov ...), ki ga večina ljudi ne razume.

Vsak dan si vzameta nekaj časa za premišljevanje (»žvečenje«) Svetega pisma. Oba imata za seboj lepo civilno kariero (Dani je bil župan občine Krško, Vilma je bila zdravnica). Pustila sta vsak svoj poklic in se posvetila prirejanju seminarjev za zakonce, ki imajo en cilj: rešiti slovenski narod oziroma zakonce – enega za drugim. Danes je v Sloveniji že več kot dvesto njunih zakonskih skupin. Nekaj jih je že v naših minoritskih župnijah. Mnogo pa je še zakoncev, ki si želijo srečno družino, še vedno je veliko neobdelanega polja. Hvala Daniju in Vilmi, hvala MINPS-u za ta lep pastoralni dan province.

Posvetitev oltarja in cerkve sv. Leopolda Mandića na Ptuj

Na praznik sv. Leopolda Mandića, 12. maja 2019, je bila na Ptuj v župniji sv. Ožbalta posvetitev oltarja in podružnične cerkve sv. Leopolda Mandića v Novi vasi pri Ptuj. Slovesnost je vodil mariborski nadškof, metropolit msgr. Alojzij Cvikl. Praznovanja, ki se je odvijalo tudi ob 1950-letnici pisne omembe Ptuja, se je ob velikem številu vernikov (približno 600) udeležilo okrog 30 duhovnikov. Navzoča sta bila tudi minoritski provincialni minister p. Igor Salmič in kapucinski

provincialni minister, domačin br. Vlado Kolenko s svojimi brati kapucini. Vabilu na praznovanje so se z veseljem odzvali tudi županja MO Ptuj Nuška Gajšek in drugi predstavniki civilne oblasti. Samo praznovanje so povzdignili še združeni pevski zbori ptujskih župnij (otroški, mladinski in odrasli), domača folklorna skupina in gasilci vseh treh društev v župniji sv. Ožbalta.

Cerkev so začeli graditi bratje kapucini leta 1994 po načrtih arhitekta g. Jožeta Marinka iz Ljubljane, ki se je prav tako udeležil slovesnosti ter na koncu spregovoril o simbolnem pomenu arhitekture. Cerkev je bila doslej le blagoslovljena, da je bilo v njej moč obhajati bogoslužje. Na pobudo nadškofa so bratje minoriti, ki so leta 2016 sprejeli župnijo po odhodu bratov kapucinov, začeli razmišljati o posvetitvi. Čeprav cerkev še ni dokončana (v načrtu je še stenska poslikava v prezbiteriju), pa so se farani pod vodstvom župnika sodelavca p. Mateia Senteša potrudili, da so tik pred posvetitvijo uredili notranjo razsvetljavo. Posvečenemu oltarju daje prav posebno vrednost v steno oltarne mize vgrajena relikvija sv. Leopolda Mandića, ki so jo z veseljem podarili bratje kapucini iz njegovega svetišča v Padovi, kjer hranijo svetnikovo telo.

Po slovesnosti je v kletnih prostorih sledilo še okrepčilo, vsi navzoči pa so se lahko nekoliko zadržali v bratskem klepetu in druženju, ki ga je spremljala glasba domačih muzikantov. Bratje minoriti smo skupaj z brati kapucini hvaležni

Bogu za ta dogodek in obenem kličemo priprošnjo sv. Leopolda na vse, ki radi zahajajo v to cerkev.

p. Matei Senteš

Duhovne vaje za brate

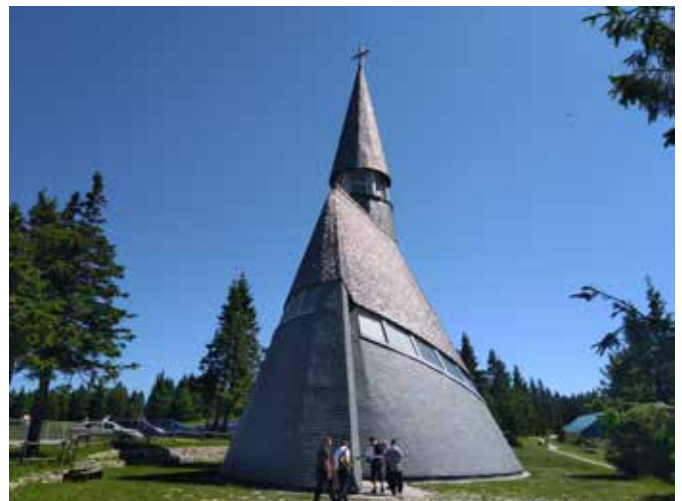
Od 16. do 21. junija je v Olimju potekal drugi termin duhovnih vaj za brate, ki jih je prav tako kot prvega vodil p. Martin Kmetec, misijonar v Turčiji, v Istanbulu. Tudi to skupino udeležencev je spodbujal k molitvenemu življenju, ki za redovnika predstavlja temelj njegovega bivanja pred Bogom. Bratje so si zapomnili predvsem poudarke molitvene izkušnje sv. Frančiška. Duhovnih vaj se je udeležilo devet bratov.

Bratski dan province

Bratski dan province smo letos obhajali 26. junija na Rogli. Udeležilo se ga je 22 bratov. Potem ko smo se zbrali v stari planinski koči ob pijači in kavici, smo se napotili v novo bližnjo cerkev Jezusove spremenitve na gori, kjer smo obhajali dnevno molitveno uro in prisluhnili nekaterim podatkom o gradnji cerkve. Sledil je prosti čas, ki smo ga bratje lahko prosto izkoristili: nekateri so se sprehodili, drugi so igrali karte ali pa preprosto posedeli na svežem in prijetno ohlajenem zraku v senci na klopi.

Srečanje smo sklenili z bratskim kosilom v gostišču Smogavc v Gorenju pri Zrečah. Ob tej priložnosti smo obhajali tudi godove bratov, ki godujejo v mesecu juniju in juliju, ter jim nazdravili. Srečanje je potekalo v prijetnem bratskem vzdušju in vsi smo se zadovoljni vrnili domov v svoje samostane.

IN NAJ MOLIMO ZA RAJNE

+ P. MILAN HOLC

* 28. 8. 1946

† 28. 6. 2019

Govor mariborskega nadškofa
msgr. mag. Alojzija Cvikla

Spoštovani g. škof Andrej, dragi p. provincial in bratje Slovenske minoritske province sv. Jožefa, dragi sobratje duhovniki, redovnice in redovniki, dragi sorodniki in prijatelji pokojnega p. Milana, dragi bratje in sestre!

Na predvečer praznika sv. apostolov Petra in Pavla je Gospodar življenja k sebi poklical p. Milana Holca, redovnika in duhovnika slovenske minoritske province, kot da bi nam s tem želel sporočiti, da ga želi pridružiti njima, ki sta svoje življenje darovala za evangelij, za Božjo besedo. Njuni zapisi, pridige in pričevanja so omogočili, da se je evangelij razširil iz Jeruzalema po vsem svetu. Božja beseda nam predstavi ta dva moža kot človeka močne in trdne vere. Sv. Pavel na koncu življenja pravi, da mu je v življenju Gospod stal ob strani tudi takrat, ko so ga vsi zapustili. Apostola, sv. Peter in Pavel, sta zaupala, da jima Gospod stoji ob strani v dobrem in slabem. To zaupanje in ta vera sta jima dajala moč tudi v najtežjih življenjskih trenutkih, še posebej v uri mučeništva.

Tudi p. Milan je s svojim življenjem, posebej še s svojo boleznijo, potrdil to, kar je zapisal Pavel v 2 Tim 4,16–17. Ob njem smo lahko doživljali, kako je kljub trpljenju in nemoči vendarle čutil, da mu je Gospod blizu. Na ta način je tudi pokojni pater Milan zgovorno pokazal in izpričal svojo živo in trdno vero in moč življenja v Sv. Duhu.

Pokojni p. Milan je imel veliko darov. V mladosti je celo sanjal, da bi postal pilot. A Bog je imel druge načrte zanj. Pripeljal ga je k bratom minoritom, kjer je leta 1971 naredil slovesne zablube in leto zatem, prav na današnji dan pred sedeminštiridesetimi leti, 2. 7. 1972, je na Ptujju prejel mašniško posvečenje.

Dano mu je bilo, da je leta 1973 odšel na podiplomski študij na biblični inštitut Biblicum v Rim, kjer je tam študiral Sveto pismo. Izpopolnjeval pa se je tudi v Jeruzalemu. Še posebej sta ga zanimali biblična arheologija in biblična lingvistika s poudarkom na Stari zavezi. S krampom in lopato je prekopaval jeruzalemsko zemljo, po kateri je 2000 let prej hodil sam Božji Sin Jezus Kristus.

Več kot 30 let je na teološki fakulteti Seraphicum v Rimu poučeval biblične jezike in dele Stare zaveze. V času mojega bivanja v Rimu sva se večkrat srečala ob raznih dogodkih in se pogovarjala tudi o njegovem delu. Občudoval sem ga, kako je leto za letom duhovno rasel in zorel. Dejal mi je, da zadnja leta pri svojem znanstvenem raziskovanju daje zelo velik poudarek temu, da bi študentom kar najbolj približal Sveto pismo, in to na način, da bi Sveto pismo postajalo zanje zares vir in studenec, iz katerega bodo lahko črpali moč za rast svoje vere.

Za p. Milana je bilo prebiranje in proučevanje Svetega pisma način pogovora z Bogom. Po Svetem pismu nam vsem Bog prihaja naproti. In pater Milan je Božjo besedo doživljal kot živo in učinkovito. Po Svetem pismu in Božji besedi mu je Bog prihajal naproti in on se je dvigal k Njemu.

P. Milan je v pogovoru večkrat dejal: »Naš Bog je Bog, ki vedno dela nove stvari in od nas pričakuje, da mu znamo prisluhiniti.« Seveda pa ni vedno lahko razumeti, doumeti in spoznati tega, kar nam Bog želi sporočiti, zato je potreben študij. To je bila nenehna spodbuda za p. Milana, da se je znanstveno izpopolnjeval, da je pisal, predaval, da bi tako mnogim pomagal pri odkri-

vanju skrivnosti Božje besede, saj Božja beseda ni zapisana samo za strokovnjake, ampak je namenjena vsakemu človeku, za vsak čas. Res pa je tudi, da je Božja beseda nad vsako človeško besedo, zato človek nikoli ne izgubi želje po prebiranju Svetega pisma, saj lahko v Božji besedi vedno znova odkriva nove stvari.

V evangeliju smo slišali Petrovo izpoved: »Gospod, h komu pojdemo? Besede večnega življenja imaš in mi verujemo in vemo, da si ti Kristus, Božji Sin.« Peter je jasno začutil, da to, kar so učenci spoznali o Jezusu, ne dopušča nobene alternative in je vedel, da takšnega upanja, kot ga je prižgal Božji Sin v njihovih srcih, ne more najti nikjer drugje. Tudi p. Milan se je z Jezusom srečeval po Božji besedi in po svetih krajih. Dvakrat po eno leto je preživel v Jeruzalemu, kjer se ni poglobljajal samo v svetopisemske znanosti in jezike, ampak je ob študiju tudi romal po poteh, po katerih je hodil Božji Sin. Zelo rad je hodil v Sveto deželo tudi kot vodič romarjev, zadnjič je bil tam še lansko leto. Vse to je utrjevalo njegovo vero, ob vsem, kar je delal, ga je dan za dnem vedno bolj prevzemala slutnja Božje bližine, zato je tudi mogel delati s takšno zavzetostjo in predanostjo. Kadar je popeljal romarje v Sveto deželo, si je želel, da bi tudi njim po Božji besedi približal Boga, ki je ljubezen. Da bi mnogi ljudje lahko rekli, kot je izpovedal sv. Peter: »H komu naj pojdemo, ti imaš besede večnega življenja!« Ko se je Jezus poslavljajal od svojih učencev, je obljubil: »Če odidem in vam prostor pripravim, bom zopet prišel in vas k sebi vzel, da boste tudi vi tam, kjer sem jaz.«

V skrivnost smrti vstopa vsak človek sam, a v resnici v njej nismo sami: krščeni smo bili v ime Gospoda Jezusa Kristusa, v njegovo smrt, in po krstu smo vstali v njegovo vstajenje. Zato verujemo, da nam bo v tistem zadnjem trenutku, tako edinstvenem za vsakega izmed nas, prišel naproti Jezus Kristus. On, ki je za nas prehodil križev pot in umrl, da bi nas neločljivo povezal z Očetom. On, ki je ne le umrl za nas, ampak je

tudi vstal od mrtvih in je zato tudi naše vstajenje in življenje.

V veri v to skrivnost smo lahko tudi spremljali zadnje dneve zemeljskega življenja p. Milana. Po eni strani je bilo to soočanje s trpljenjem, boleznijo in bolečino, a po drugi strani smo lahko ob njem čutili, da mu na njegovem križevem potu že prihaja naproti vstali Gospod, ki mu prinaša novo, večno življenje, življenje velikonočnega jutra.

Vse to dogajanje lahko primerjamo s polaganjem opek pri gradnji velikega mostu, velikega prehoda iz tega zemeljskega življenja v življenje brez zatona, v uresničenje tistega hrepenenja, ki bi ga ne bilo brez Jezusovega vstajenja. Tako tudi danes, ob tem slovesu doživljamo, da Kalvarija ni zadnja postaja našega življenjskega romanja, saj je po besedah sv. Pavla »naše življenje s Kristusom skrito v Bogu« (prim. Kol 3,3). Prosimo Gospoda Jezusa Kristusa, da tudi našega sobrata Milana popelje skozi ta prehod iz zemeljskega življenja v večno življenje.

Kolikor smo poznali pokojnega sobrata patra Milana, lahko rečemo, da je v vsem svojem duhovniškem življenju in darovanju veroval, kar je oznanjal, in kar je veroval, je zvesto potrjeval s svojimi dejanji in svojim življenjem. Zato se od njega poslavljamo polni upanja, da pokojni p. Milan že sedaj pri Očetu prosi za nas, za Cerkev na Slovenskem, za minoritsko provinco sv. Jožefa – da bi Gospod v svoji dobroti poslal nove delavce v ta naš slovenski vinograd. Zato danes prosimo, da bi mladi pogumno stopili na njegovo mesto! Mladi, ki bodo tako zvesto, pogumno in ljubeče kot pokojni živeli in pričevali zanj v duhovniškem in redovniškem poklicu.

Dragi sobrat p. Milan, ob tem slovesu smo žalostni, a tudi polni hvaležnosti za vse, kar smo prejeli po tebi. Naj tvoje služenje in tudi trpljenje obrodita bogate sadove. Ti pa se spočij v Božjem objemu! Amen.

Govor provincialnega ministra p. Igorja Salmiča

P. Milan, s svojo duhovno prodornostjo, ki je izvirala iz ljubezni do Svetega pisma, z dostopno držo, s svetovljanstvom in širokim znanjem si zaznamoval mnoge generacije minoritov, ki so v Seraphicumu bivale krajše ali daljše obdobje: nekaterim si bil profesor, drugim vzgojitelj, tretjim sošolec, vsem pa prijatelj. To potrjujejo mnoga sožalna sporočila in klici, ki so v teh dneh prišli od sobratov z zelo različnih koncev sveta:

- generalni minister p. Carlos Trovarelli (»Zadnji dnevi so bili vsekakor polni Božje prisotnosti in usmiljenja.«);
- bivši generalni minister p. Marco Tasca (»Hvala p. Milanu za vse dobro, ki ga je naredil za red.«);
- gen. asistent Srednjeevropske federacije (CEF) p. Dominique Mathieu;
- gen. asistent Južnoevropske federacije p. Giovanni Voltan;
- asiški kustos p. Mauro Gambetti (»S priporočilno molitvijo za p. Milana prosim Gospoda, da bi po priprošnji sv. Frančiška podaril tebi in provinci – ki je tako preizkušana – tolažbo ter da bi vas blagoslovil z novimi poklici.«);
- prov. minister sicilijanske province p. Gaspare La Barbera (»S. p. Milanom se poslavlja tudi del mojega življenja, ki sem ga preživel v Seraphicumu. Bil je prisoten pri mojem doktoratu in z menoj delil veselje. Njegova navzočnost je bila dragocena. Bil je redovnik z vedrino in s svojimi »čarovnijami« je prav tako poskrbel za veselje. Hvala, da si podelil z menoj ta »nasvidenje v nebesih«.«);
- prov. minister ameriške province Marije Angelske p. James McCurry, ki je pred tem napisal lepo pismo, ki sem ga prebral p. Milanu v bolnici;
- prov. minister varšavske province Wiesław Pyzio (uradno pismo: »Za mnoge brate naše province, ki smo študirali na naši fakulteti v Seraphicumu, je bil p. Milan izvrsten profesor,

ki nas je uvajal v poznavanje Svetega pisma in nas spodbujal, da bi ga študirali z gorečnostjo in ljubeznijo. Občudovali smo njegovo veliko poznavanje predmeta in strast, s katero nam je razlagal svetopisemske odlomke, in to strast prenašal tudi na nas študente. V našem spominu p. Milan ostaja kot dober in simpatičen brat, ki je sejal Frančiškov mir in veselje.«);

- prov. minister nemške province p. Bernhardin Seither;
- prov. minister romunske province p. Teofil Petrisor (»P. Milan nam je govoril: 'V veri smo močni!' In koliko resnice je v tem! V veri v Jezusa Kristusa bomo (od)rešeni.«);
- generalni prokurator minoritskega reda p. Maurizio de Paolo;
- gvardijan minoritskega kolegija Seraphicum p. Felice Fiasconaro, ki je bil Milanov hišni predstojnik in je bil rojen istega dne in leta;
- hrvaški minorit p. Avgustin Kordić, ki je 8. junija napisal sporočilo za p. Milana (»Spomnim se, kako si (p. Milan) pred kakšnim letom z veliko ljubeznijo opravljaval vlogo kanoničnega vizitatorja za našo provinco. Seveda si bil tudi pri nas v samostanu sv. Frančiška v Šibeniku. Vem, da bi imel za povedati veliko stvari o svetem življenju p. Celestina Tomića, vendar pa ti bolezen to preprečuje ...«).

Ob tem bi rad dodal še molitve mnogih drugih sobratov po širnem svetu. Tudi na generalnem kapitlju, ki se je zaključil pred nekaj tedni, smo vsi udeleženci molili za p. Milana, na poseben način pa pri sv. maši 14. junija.

Iz srca izražam hvaležnost sobratom iz tujine, ki so prišli na to pogrebno slovesnost, da bi pospremili našega p. Milana na poti v Gospodovo hišo. Z nami je gen. tajnik reda p. Tomasz Szymczak, z njim pa je prišel br. Corrado Algarotti, ki je nekaj let skupaj s p. Milanom preživel v Seraphicumu in tudi pomagal seliti p. Milana v Slovenijo leta 2009. Draga Tomasz in Corrado! Vajina navzočnost je še posebej dragocena, saj pričuje o ljubezni, ki jo red in Seraphicum izkazujeta p. Mila-

nu, ki je obema dolga leta služil z vsem srcem. Prisca hvala tudi hrvaškimi sobratom na čelu s prov. ministrom p. Josipom Blaževićem, vsem slovenskim bratom minoritom in prijateljem p. Milana.

P. Milan, na poseben način naju je povezovalo večno mesto, saj sva štiri leta skupaj bivala v minoritskem kolegiju Seraphicum. Uvedel si me v mnoge skrivnosti in takoj si poskrbel, da sem spoznal tvoje prijatelje, predvsem družino Buonanno, ki je že večkrat obiskala Slovenijo in Orešje. Tako sem se na samem začetku rimske izkušnje počutil manj izgubljenega.

Nisi skrival želje, da bi tudi jaz študiral Sveto pismo, in sprva nisi bil najbolj navdušen, ko sem začel študirati zgodovino Cerkve. Podaril si mi celo nekaj hebrejskih in grških slovarjev, morda z upanjem, da bi si premislil glede študija. Tega sicer nisem storil, sem pa obljubil, da bom ohranil in še poglobil ljubezen do hebrejskega jezika.

Občudoval sem, koliko ljudi te je poznalo in kako se je hitro izoblikovalo domače vzdušje: s sobrati v Seraphicum, z župljani na Trigorii, kjer je treniral Nogometni klub Roma, za katerega si navijal in sem ga kasneje tudi sam vzljubil, z režiserji, politiki, iluzionisti, z bližnjimi in oddaljenimi ... Vsak je v tebi našel človeka, ki je prisluhnil, podpiral in tudi nasmejal, skratka nekoga, ki je pri vsakem pustil neizbrisen pečat.

Skupna rimska avantura je veliko prispevala k odločitvi, da sem te izbral za novomašnega pridigarja. Včeraj sem po dolgem času prisluhnil tvojemu nagovoru. Položil si mi na srce, naj se ne bojim, naj me ne skrbi, naj bom pogumen in naj samo verujem in živim v smislu novomašnega gesla: »On mora rasti, jaz pa se manjšati« (Jn 3,30). Posebej pa nosim s seboj tvoje priporočilo: »Ljudje od duhovnika veliko pričakujejo, predvsem to, da jim približa Kristusa. In to bodi prva naloga.«

Ko sem bil od sredine maja do sredine junija letos na generalnem kapitlju, sem v molitvi prosil, da bi se še srečala. Gospodu se zahvaljujem, da nama je naklonil to milost. Obiski od 19. do 27. junija so bili dragoceni zame. Občutil sem svojo nemoč, občudoval pa tvojo vero in zaupanje v Gospoda – ravno tisto, kar si mi polagal na srce ob novi maši. Najbolj se me je dotaknil trenutek (22. junija), ko sem te vprašal, ali imaš pred seboj kakšen konkreten citat iz Svetega pisma. Prosil si za pisalo in zapisal s svojim prevodom: »Resnično, močnejša od smrti je ljubezen« (Vp 8,6), potem pa si dodal še stavek iz Nove zaveze kot dopolnilo: »Ljubezen nikoli ne mine« (1 Kor 13,8). In to Ljubezen z veliko začetnico si okušal že v zemeljskem življenju, tudi v zadnjih dneh ob svojih najbližjih, ki so ti vseskozi stali ob strani, ter ob sobratih; sedaj pa to Ljubezen v polnosti izkušaš v nebeški slavi. Sorodnikom se na poseben način zahvaljujem za vso izkazano skrb in ljubezen do p. Milana ter za vse neprespane noči v zadnjem obdobju.

Dragi p. Milan, tvoja bolniška postelja je postala oltar tvoje daritve, postala je kraj poglobljanja vere ter velike noči, ki je v sebi nosila tako trpljenje kot tudi vstajenje.

V imenu minoritske province sv. Jožefa vsem sorodnikom in prijateljem p. Milana izrekam iskreno sožalje, ki pa je napolnjeno z gotovim upanjem, da se p. Milan – kot je zapisala Ksenja Hočever – že sprehaja po ulicah nebeškega Jeruzalema, ki ga je močno sanjal tudi zadnje noči in od koder priporoča nebeškemu Očetu v molitev vse nas, ki smo tukaj zbrani. Prepričan sem, da nam tudi v teh trenutkih žalosti od tam sporoča: »Ne bodite žalostni, saj ljubezen nikoli ne mine!«

Ptujska Gora, 2. julij 2019

p. Igor Salmič
prov. minister

Dragi brat Milan!

Svojo duhovno oporoko z naslovom »V dar Gospodu« (Iz 66,22) si začel z besedami: »Mordri Pridigar je nekoč zapisal: 'Je čas rojevanja in čas umiranja' (prim. Prid 3,2). Na te izvirne, pametne in lepe starozavezne misli želim navezati svojo duhovno oporoko.

Še preden se izteče čas mojega zemeljskega potovanja, se v prvi vrsti zahvaljujem najvišjemu in svetemu Bogu za dar redovniškega in duhovniškega poklica. Moja iskrena zahvala gre tudi slovenski minoritski provinci, katere član sem bil vse od njene ustanovitve leta 1972. Hvala vsem bratom, s katerimi sem delil veselje in radosti, pa tudi skrbi v svojem poslanstvu.«

Dragi Milan. Kot rodni brat in brat v redovništvu se danes želim v svojem imenu, pa tudi v imenu vseh navzočih dobremu Bogu zahvaliti predvsem za dar tvojega življenja, za pričevanje redovnika in duhovnika. Spremljal sem te v času umiranja in smrti. V trenutkih hude preizkušnje sem te doživljal kot Jezusovega izbranca, ki mu naklanja milost, da »v dar Gospodu« umira vsaj malo podobno kot On na križu na Kalvariji, na kraju, ki si ga rad pokazal toliko romarjem. Priznam, skupaj s sestro in nečakinjo sem to težko sprejemal, čeprav so se tvoje zadnje besede, namenjene p. Martinu Kmetcu ob obisku v bolnišnici, glasile: »V veri smo močni!«

Klas je dozorel in prišel je čas mlatve, ki si jo dobro poznal. Kot otrok si doma na žitnem polju spremljal pot dela od zrna do kruha – vsakdanjega kruha in tistega za evharistijo. Zakrament evharistije sestavljata križ mletja zrnja in ogenj pečenja ter posvečenja. Večkrat si bral: »Če pšenično zrno ne pade v zemljo in ne umre, ne rodi.« Zato križ iz pšeničnega klasja na tvoji krsti. Po starozavezno bi se lahko izrazil: nastopil je tvoj »praznik žetve«. Tudi tvoj letošnji priprošnjik sv. Maksimilijan Kolbe, mučenec ljubezni, je prav tako k nebeškemu Očetu šel čez trpljenje in ogenj krematorijske peči. Zato so ob

tebi rdeče in bele vrtnice. Belih si v svoj venec spletel 73.

Čeprav si delo na žitnem polju zamenjal za delo v Gospodovem vinogradu, si se rad vračal domov. Ohranjal si vez z družino in na svojo domačijo tudi druge rad pripeljal na obisk. To je bil dokaz, da si imel starše zelo rad, a oče ti je bil še posebej vzor, čeprav si ga enkrat izdal, ko si brez njegove vednosti ob šolskem ukoru odlično ponaredil njegov podpis. A oče te je rešil, pred ravnateljico je posvojil tvoj podpis. Morda se lahko danes temu smejemo, a takrat si začutil ljubezen očeta do sina. Za popotnico v življenje si dobil izkušnjo, kako nas ima nebeški Oče kljub našim neumnostim neizmerno rad.

Ne vem, za kaj vse si daroval to svojo preizkušnjo. Eno sem slišal: »To darujem za zdravje Eve.« Hvala za moč tvoje ljubezni. Hvala za vse žrtve, ki si jih namenil nam bratom. Ko smo te v zadnjih trenutkih spraševali, kje si z mislimi, si dejal: »Na poti, vsi smo na poti,« in pokazal s prstom, kakor da se vzpenjaš po lestvi. Ti si že došel tja. Bodi nam priprošnjik.

Da si pa zmogel nositi tudi ta križ, gre zahvala nekaterim »Simonom in Veronikam«. Zdravnikom, ki so ti v najtežjih trenutkih stali ob strani: osebna prijatelja dr. Jožetu Žolgerju, dr. prof. Matjažu Vogrinu, onkologu dr. Andreju Žistu ter ostalemu osebju na oddelku za onkologijo UKC Maribor. Ob tej priložnosti pa se zahvaljujem tudi nadškofu ordinariju msgr. mag. Alojziju Cviklu za pogrebno slovesnost in govornikom:

- hrvaškemu provincialnemu ministru dr. Josipu Blaževiću,
- akademiku dr. Jožetu Krašovcu,
- predstavnikoma mednarodnega minoritskega kolegija Seraphicum iz Rima fra Corradu Algarottiju in govorniku gen. tajniku fra Tomaszu Szymczaku,
- bratom na Ptujski Gori ter govornici v imenu župnije ge. Barbari Rodošek,
- županji dr. Darinki Fakin,

- govornici v imenu agencije Aritours Tanji Arih Korošec,
- sošolcu Francu Šprahu.

Hvala drugim sodelujočim: domačemu zboru in zboru sv. Viktorina s Ptuja ter Antoniju Tkalcu, družini Sagadin za stalno bližino in pomoč ter vsem, ki ste nam s svojo pomočjo kakorkoli stali ob strani ter se udeležili pogreba; prav tako so-rodnikom in pogrebniemu zavodu MIR. Hvala za vsa izražena sožalja. In ne nazadnje: hvala ceremonierju g. Slavku Krajncu, še posebej za molitveno bogoslužje ob umirajočem p. Milanu.

Dragi p. Milan,
na koncu ti izpolnjujem še tvojo željo. Verjel si v moč in nedotakljivost Božje besede. V krsto bom položil hebrejsko Sveto pismo, odprto pri Visoki pesmi 8,6. Ob umiranju, ki smo ga z molitvijo in branjem Svetega pisma poskušali spremeniti v bogoslužje, smo ti Visoko pesem, posebej pa tebi ljubo vrstico o ljubezni, večkrat prebrali. Želel si nam jo predati. Verjamemo, da si jo zares posvojil in prevedel v življenje. Tvoj prevod se glasi: Močnejša od smrti je ljubezen.

כִּי-עֲנֶה כְּמִוֶּת אֶהְיֶה

Brat p. Danilo Holc

